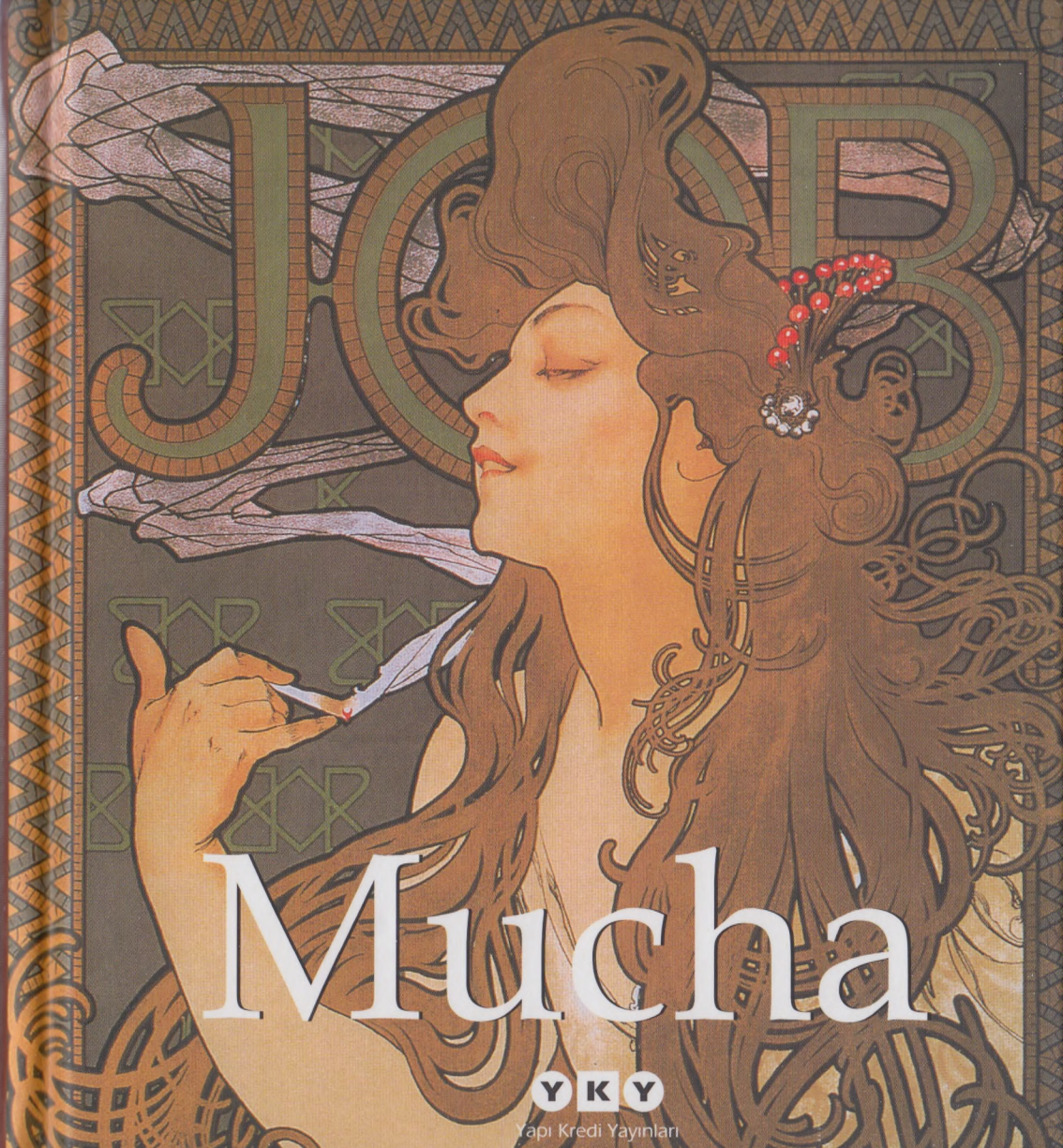

Mucha

YKY
Yapı Kredi Yayınları

ISBN 978-975-08-2411-1

Mucha

(1860-1939)

YKY
Yapı Kredi Yayınları

Yapı Kredi Yayınları - 3851
Sanat - 203
Mucha
Özgün adı: Mucha
Çeviren: Betül Kadıoğlu
Kitap editörü: Begüm Kovulmaz
Düzelti: Filiz Özkan
Grafik uygulama: İlknur Efe

© 2013 Confidential Concepts, worldwide, USA
© 2013 Parkstone Press International, New York, USA
Image-Bar www.image-bar.com

© 2013 Mucha Estate / Artists Rights Society, New York, USA / ADAGP, Paris

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2012
Sertifika No: 12334
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Tasarım: Baseline Co. Ltd.
61A-63A Vo Van Tan Street
4th Floor
District 3, Ho Chi Minh City
Vietnam

Başka türlü bir açıklamaya yer verilmediği sürece, resim hakları fotoğrafçılara aittir. Yoğun araştırmalara rağmen, telif haklarının kime ait olduğunu saptamak her seferinde mümkün olmamıştır. Tespit edilemeyen telif hakları konusunda bilgisi olanların bildirmesi rica olunur.

1. baskı: İstanbul, Nisan 2013
ISBN: 978-975-08-2411-1

Baskı: Drukarnia Skleniarz, Polonya

Sertifika No: 12334
Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
http://www.ykykultur.com.tr
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: http://alisveris.yapikredi.com.tr

"Afiş, artık sadece soylulardan oluşmayan bir topluluk yaratmak için kullanılabilecek yeni ifade araçları konusunda insanları tartışmak zorunda bırakacak. Herkes bunu görebilecek."

— Alphonse Mucha

1860:

1871:

1877:

1879:

1881:

1884:

1888:

Zamandizin

Alphonse Mucha, 14 Temmuz'da Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun bir ili olan Moravya'da, Ivančice'de doğdu. Bir mübaşirin oğlu olan Mucha, ailesinden milliyetçiliğin esaslarını öğrendi. Küçük yaşta resim yapmaya başladı.

Korist olarak görev aldığı Brno'daki Aziz Peter Katedrali'nde ortaokul eğitimi aldı. Barok sanatın zenginliğinden ilk defa burada etkilendi. Brno'da geçirdiği dört yıl süresinde, kendi kuşağının en önemli Çek bestecisi olacak olan Leos Janácek'le arkadaşlık kurdu.

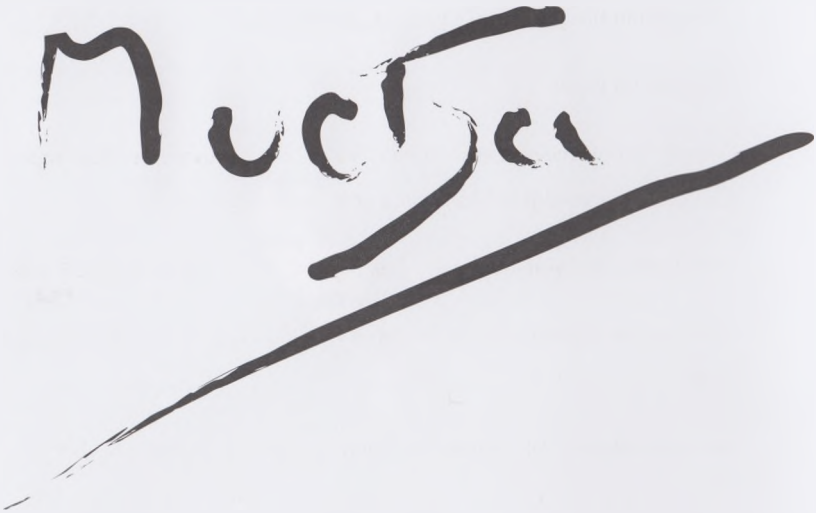
Prag'daki Sanat Akademisi'ne girmeyi başaramadı.

Viyana'da tiyatro için tasarımlar yapan bir şirkette çalışmaya başladı.

Çalıştığı şirketin en büyük müşterisi olan Ringtheatre'a büyük hasar veren bir yangından sonra Mucha tasarımcı olarak çalıştığı işinden ayrılmak zorunda kaldı. Küçük bir kent olan Mikulov'a yerleşip portre ressamlığı yapmaya başladı. Burada ilk hamisi Kont Khuen'le tanıştı ve onun daveti üzerine Emmahof Şatosu'nu duvar resimleriyle süsledi.

Kont Khuen'in kardeşi Kont Egon için Tirol'de çalışmaya devam ederken Münih'te sanat eğitimi aldı.

Yaklaşan Exposition Universelle'in heyecanını yaşamakta olan Paris'e yerleşti. Académie Julien'e girdi ve burada Nabilerle (Sérusier, Vuillard, Bonnard ve Denis) tanıştı. Yine burada tanıştığı Gauguin'le 1893 yılında aynı atölyeyi paylaştılar. Puvis de Chavannes, Redon, Moreau ve Huysmans'ın başını çektiği Simgeci harekete katıldı.

1889: İlk illüstrasyonlarını çizdi.

1894: Aktris Sarah Bernhardt için hazırladığı ilk afiş olan Gismonda'yı tasarladı ve Bernhardt'la altı yıllık bir sözleşme imzaladı. Hayatındaki bu dönüm noktası, Mucha'nın kariyerinde afişlere yönelmesini sağladı.

1900: Exposition Universelle için, aralarında Bosna-Hersek'inki de olan farklı pavyonlar tasarladı. Aynı dönemde kuyumcu Fouquet için de çalıştı. Bu sayede, daha sonra Fouquet'nin butiği için farklı projeler gerçekleştirdi.

1904: Amerika'ya yerleşti.

1913: Temelli olarak memleketine döndü. Vatanperver duvar resimleri yapmaya ve Slav Destanı adını verdiği koleksiyonunu hazırlamaya başladı.

1928: Slav Destanı'nın yirmi tablosunu Çek halkına ve Prag kentine armağan etti.

1936: Real Games Galerisi'nde, Mucha'ya ve vatandaşı Frantisek Kupka'ya adanmış bir sergi açıldı.

1939: Alphonse Mucha, 14 Temmuz'da zatürree yüzünden hayatını kaybetti.

Art Nouveau akımının tekrar canlandığı, dünyanın dört bir yanındaki öğrencilerin odalarının duvarlarını Mucha'nın tüy saçlı kızları çizdiği afişlerin röprodüksiyonlarıyla süslediği, tasarımcıların albüm kapakları için halüsinojenik renklerle bezenmiş, Mucha'nınkilere benzeyen çizimler yaptıkları 1960'lardan beri Alphonse Mucha'nın adı geri dönüşsüz biçimde Art Nouveau'yla ve 19. yüzyıl sonu (fin-de-siècle) Paris'iyle özdeşleşti.

Gismonda

1894
Renkli taşbaskı, 216 x 74,2 cm
Mucha Müzesi, Prag

GISMONDA
SA BERNHARDT
THÉATRE DE LA RENAISSANCE
IMPRIMERIES LEMERCIER, PARIS.

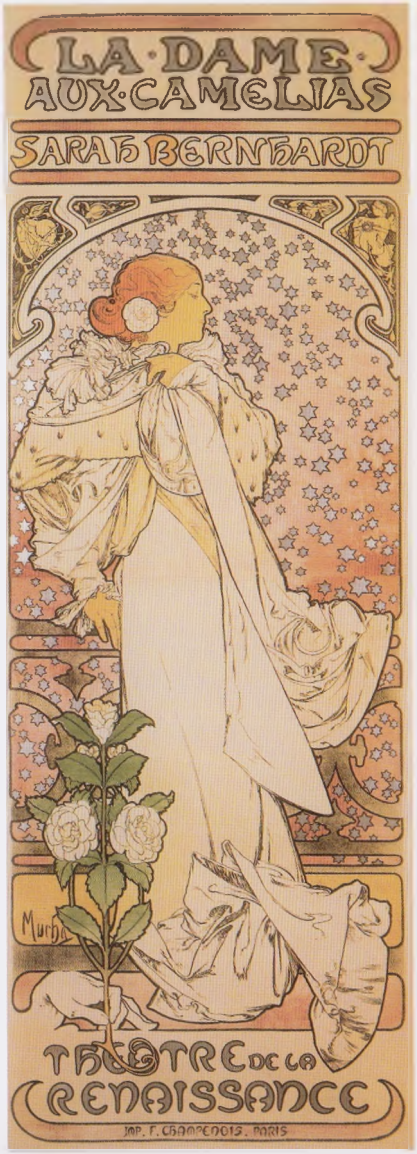

Sanatçılar genellikle kategorize edilmekten hoşlanmazlar. Mucha da neredeyse sadece, sanat hayatının ancak on yıl süren ve kendisinin diğer dönemlerine göre daha önemsiz gördüğü bir dönemiyle anılmaktan rahatsız olurdu. Tutkulu bir Çek milliyetçisi olduğu halde "Parisli" bir sanatçı olarak nitelendirilmek de şüphesiz hoşuna gitmezdi.

La Dame aux Camélias

1896
Renkli taşbaskı, 205 x 72 cm
Richard Driehaus, Chicago

LA·DAME·
AUX·CAMELIAS
SARAH BERNHARDT
Mucha
THÉATRE DE LA
RENAISSANCE
IMP. F. CHAMPENOIS. PARIS

Mucha 14 Temmuz 1860'ta Moravya'da, Ivančice'de doğdu. Moravya, o dönemde büyük Habsburg İmparatorluğu'nun bir eyaletiydi. Habsburg İmparatorluğu'nun farklı etnik kökenlerden gelen unsurları, güçlenmekte olan milliyetçiliğin baskısı altında dağılmaya başlamıştı. İmparatorluk topraklarında var olan milliyetçi arzular, Mucha'nın doğumundan önceki yıllarda Avusturya ordusunun Lombardiya'da yenilmesi ve ardından İtalya'nın birleşmesiyle iyice güçlenmişti.

Journée Sarah (La Plume)

1896
Renkli taşbaskı, 69 x 50,8 cm
Posters Please Inc., New York

SARAH·BERNHARDT
Mucha

Mucha'nın hayatının ilk on yılında Çek milliyetçiliği Bedřich Smetana'nın orkestra için bestelediği "Má Vlast" (Vatanım) adıyla bir araya getirdiği senfonik şiirlerde ve epik opera "Dalibor"da (1868) ifade buldu. Çek milliyetçiliğinin, Almanların Orta Avrupa'daki kültürel etkinliğine karşı mücadelesinin bir göstergesi olarak "Dalibor"un metni Almanca yazılıp Çekçeye çevrilmek zorunda kalındı.

Biscuits Champagne Lefèvre-Utile

1896
Renkli taşbaskı, 51,4 x 32 cm
Mucha Vakfı

BISCUITS CHAMPAGNE
Lefèvre-Utile
LEFÈVRE-UTILE
CHAMPAGNE
LU
BISCUITS
Mucha

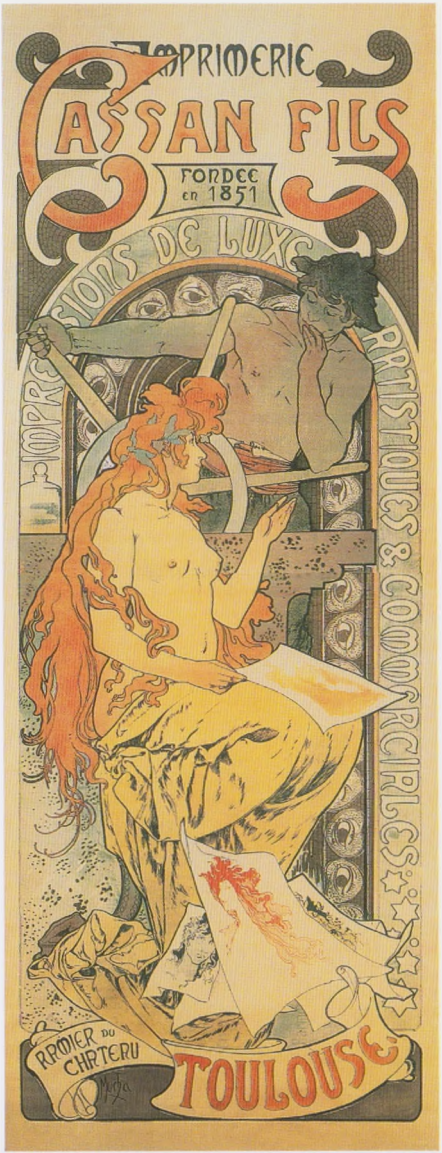

Mucha, ilk dönemlerinden beri "Dalibor"a ve Smetana'nın Çek tarihini anlattığı, sonraki büyük eseri "Libuše"ye nüfuz etmiş olan güçlü ve tutkulu Slav milliyetçiliği atmosferinde yaşıyordu. "Libuše", 1881 yılında Çek Ulusal Tiyatrosu'nun açılışında çalışmıştı; Mucha da yıllar sonra burada dekor ve kostüm tasarımı yapacaktı.

Cassan Fils

1896
Renkli taşbaskı, 203,7 x 76 cm
Mucha Vakfı

IMPRIMERIE
CASSAN FILS
FONDEE en 1851
IMPRESSIONS DE LUXE
ARTISTIQUES & COMMERCIALES
PREMIER DU CHARTERU
TOULOUSE

Bir mübaşirin oğlu olan Mucha doğduğunda ailesi nispeten mütevazı koşullarda yaşıyordu. Yıllar sonra kendi oğlu Jiří Mucha, Mucha ailesinin Ivančice kasabasındaki varlığının izini 15. yüzyıla kadar sürdüğünü gururla söylemişti. Ailesinin maddi durumu iyi olmasa da Mucha yetiştiği dönemde çokça sanatsal uyaranla ve teşvikle karşılaştı.

Otoportre

1899
Mukavva üzerine yağlıboya, 21 x 32 cm
Mucha Müzesi, Prag

Oğlu Jiří şöyle demişti: "Daha yürümeyi öğrenmeden resim yapıyormuş. Annesi renkli bir kurdeleyle boynuna bir kalem asarmış, böylece yerde emeklerken resim yapabilirmiş. Kalemi kaybederse ağlamaya başlarmış." Mucha'nın ilk önemli estetik deneyimi on yaşındayken, okuldaki derslerine destek olmak için koroda şarkı söylediği, bölgenin başkenti

"Job" sigara kâğıdı

1898
Renkli taşbaskı, 149,2 x 101 cm
Mucha Müzesi, Prag

JOB
F. CHAMPENOIS
PARIS

Brno'daki Barok Aziz Peter Kilisesi'nde yaşanmış olmalı. Korist olarak görev aldığı dört yıl boyunca, ileride döneminin en büyük Çek bestecisi olarak anılacak olan Leoš Janácek'le sık sık bir araya geldi. Janácek ve Mucha karakteristik bir Çek sanatı yaratmak konusunda ortak bir tutkuya sahipti.

Salon des Cent: Hall de la Plume'daki serginin afişi

1896
Renkli taşbaskı, 64 x 43 cm
Mucha Müzesi, Prag

SALON des CENT
XXme
Mucha
EXPOSITION
DU
SALON des CENT
(mars-avril 1896)
HALL de la PLUME Entrée: 0.50
31 rue Bonaparte - Paris
IMP. F. CHAMPENOIS, PARIS.

Orta Avrupa'daki Barok akımın gösterişli kıvrımlarının ve ilhamını doğadan alan süslemelerinin şatafatlı teatralliği şüphesiz Mucha'nın hayal gücünü renklendirmiş, dini ritüellere ve eşyalara karşı, hayatı boyunca devam edecek bir zevk geliştirmesini sağlamıştır. Ününün doruğunda olduğu dönemde atölyesi şöyle tarif ediliyordu: "Dünyevi bir tapınak... sağda solda paravanlar var, günah çıkarma hücresi

Bahar (Mevsimler serisinden)

1896
Renkli taşbaskı, 28 x 15 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

bile olabilir bunlar; sürekli tütsü yanıyor. Bir atölyeden çok Doğulu bir keşişin tapınağına benziyor." Mucha, hayatını bir kâtip olarak kazanırken resme olan sevgisini de beslemeye devam ediyordu. 1877 yılında kendi kendine öğrendikleriyle yaptığı işlerini alıp Prag'daki Güzel Sanatlar Akademisi'ne başvurdu ama kabul edilmedi.

Yaz (Mevsimler serisinden)

1896
Renkli taşbaskı, 28 x 15 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

İki yıl daha sıkıcı kamu hizmetinde görev aldıktan sonra işten atıldı. Jiří Mucha'ya göre bunun sebebi gelen bir çingene ailesinin bilgilerini yazmak yerine portrelerini çizmeyi tercih etmesiydi. 1879'da bir Viyana gazetesinde tiyatro dekorları yapan Kautsky-Brioschi-Burghardt şirketinin tasarımcı ve usta aradıklarını belirten ilanını gördü.

Güz (Mevsimler serisinden)

1896
Renkli taşbaskı, 28 x 15 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha işlerinden örnekler gönderdi ve bu sefer başarılı olup işe kabul edildi.

Pitoresk (ama yine de taşra sayılabilecek) Prag'dan daha uzağa gitmemiş, kasabalı bir genç olan Mucha'ya, 1879 yılının Viyana'sı son derece etkileyici ve gösterişli gelmiş olmalı.

Kış (Mevsimler serisinden)

1896
Renkli taşbaskı, 28 x 15 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Viyana kısa süre önce, Haussmann'ın Paris'te yaptıklarından sonra, 19. yüzyılın en etkili kentsel yenilenme sürecini yaşamıştı. Ortaçağ'daki kent merkezini çevreleyen eski surların yerini alan, Ringstrasse'deki büyük kamu binalarının her biri amaçlarına uygun şekilde, tarihsel bir üslupla yapılmıştı.

Zodyak için eskiz

1896
Kâğıt üzerine kurşunkalem, mürekkep ve suluboya,
67 x 48 cm
Mucha Müzesi, Prag

Sonuçta ortaya çıkan şey, şatafatlı bir mimari maskeli baloydu. Mucha'nın ileride en ünlü temsilcilerinden biri olacağı Art Nouveau üslubu, tam da bu debdebeli düğün pastası tarihselliğine tepki gösteriyordu. Ancak o sırada Mucha, Ringstrasse döneminin en başarılı Viyanalı ressamı olan Hans Mackart'ın gösterişli, dekoratif sanatından çok etkileniyordu.

Zodyak

1896
Renkli taşbaskı, 67 x 48 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

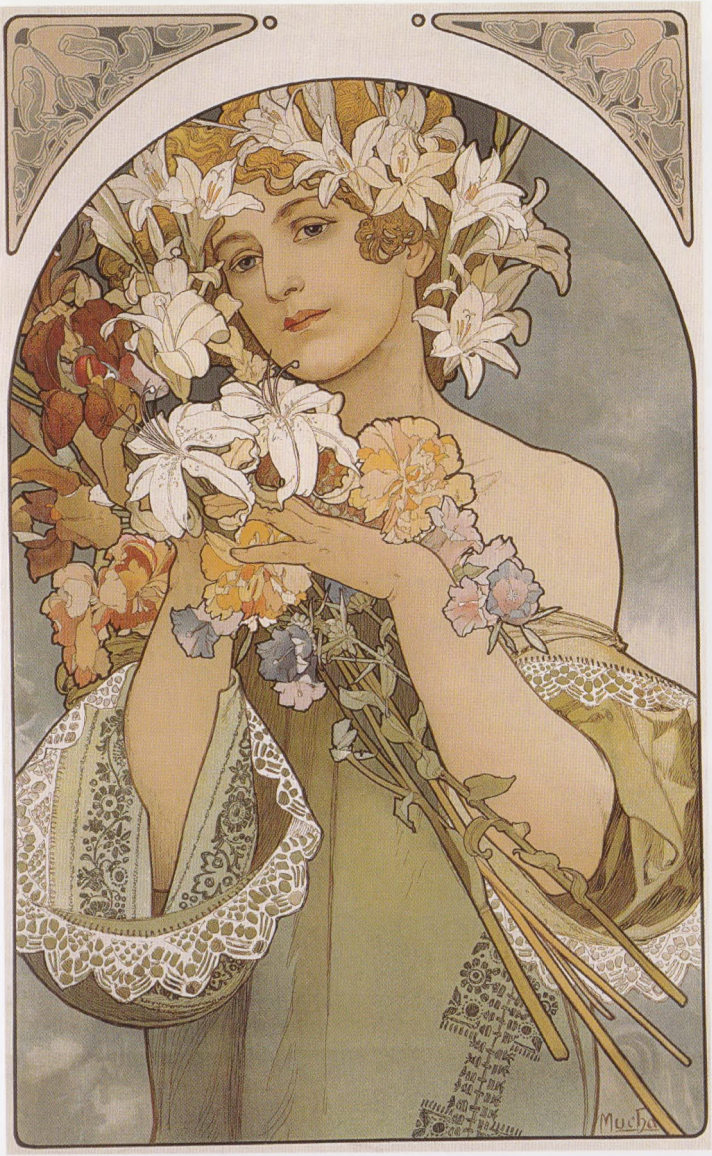

Neredeyse iki yıl sonra, Mucha'nın Viyana'daki ikameti aniden sona erdi. 10 Aralık 1881'de, Ringtheater'de yangın çıktı. Korkunç tiyatro yangınlarıyla dolu bir yüzyılda, bu en kötülerden biriydi, beş yüzden fazla seyircinin canına mal olmuştu. Ringtheater ayrıca Kautsky-Brioschi-Burghardt şirketinin en önemli müşterilerinden biriydi ve bu felaketin sonrasında Mucha işini kaybetti.

Çiçek

1897
Renkli taşbaskı, 66 x 44 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Mucha, küçük bir kent olan Mikulov'a yerleşti ve iki yakasını bir araya getirmek için sanatçıların başvurduğu geleneksel yönteme sığındı: Bölgenin ileri gelenlerin portrelerini yapmak. Müşteri bulmak için denediği sıra dışı yöntemlerden anılarında bahseder. "Lion Otel"de bir oda kiralamış, yakınlardaki harabelerin resimlerini yapıp bunları Thiery adında bir sanat simsarına satmayı başarmıştı. Thiery bu resimleri dükkânının vitrinine koymuş ve kısa sürede satmıştı.

Meyve

1897
Renkli taşbaskı, 66 x 44 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

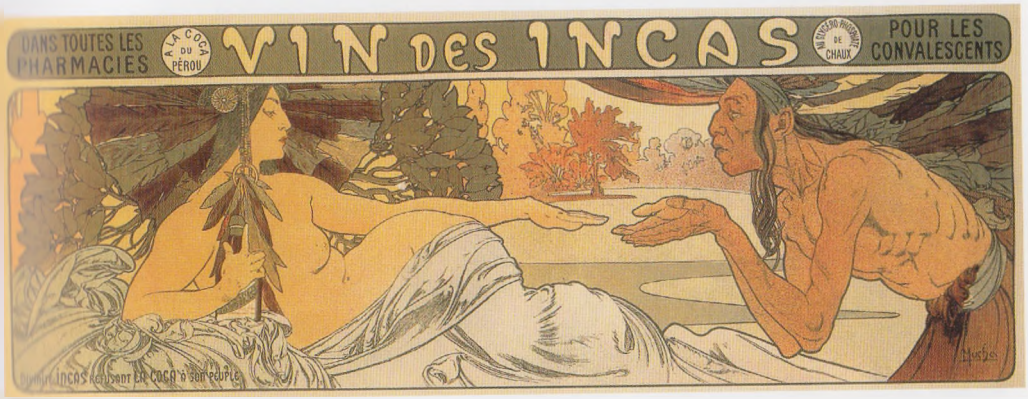

"Böylece ben de tekrar resim yapmaya başladım ama bu sefer harabeleri değil, etrafımdaki insanları çizdim. Güzel bir kadın yüzü çizip Thiery'ye götürdüm. Thiery, bunu vitrine koydu, ben de gelecek olan parayı beklemeye koyuldum. İki, hatta üç gün Thiery'den hiç haber çıkmayınca sormaya gittim. Bu iyi adam beni gördüğüne pek memnun olmadı. Mikulov halkı öfke doluydu, benim resmimi vitrinden indirmek zorunda kalmıştı.

Vin des Incas

1897-1899
Renkli taşbaskı, 13,6 x 36 cm
Mucha Vakfı

DANS TOUTES LES PHARMACIES
A LA COCA DU PÉROU
VIN DES INCAS
AU PHOSPHATE DE CHAUX
POUR LES CONVALESCENTS
Manuel INCAS donnant la COCA à son peuple

Resmini yaptığım genç hanım kentteki doktorun karısıymış. Thiery, portrenin yanına 'Lion Otel'de, beş florine' yazan bir not koymuş. Bu skandal gerektiği gibi açıklığa kavuşturuldu ve sonuç benim yararıma oldu. Bütün kent Lion'a bir ressamın yerleştiğini öğrendi. Zamanla herkesin –Mikulov'daki bütün amcaların, dayıların, teyzelerin ve halaların– resmini yaptım."

Monaco • Monte-Carlo

1897
Renkli taşbaskı, 110 x 76 cm
Mucha Müzesi, Prag

MONACO-MONTE-CARLO
CHEMINS DE FER P.L.M.
Billets d'Aller & Retour - Billets Circulaires
Billets d'Aller & Retour Collectifs de famille à prix réduits.
TRAJET en 16 HEURES par TRAINS DE LUXE
Mucha

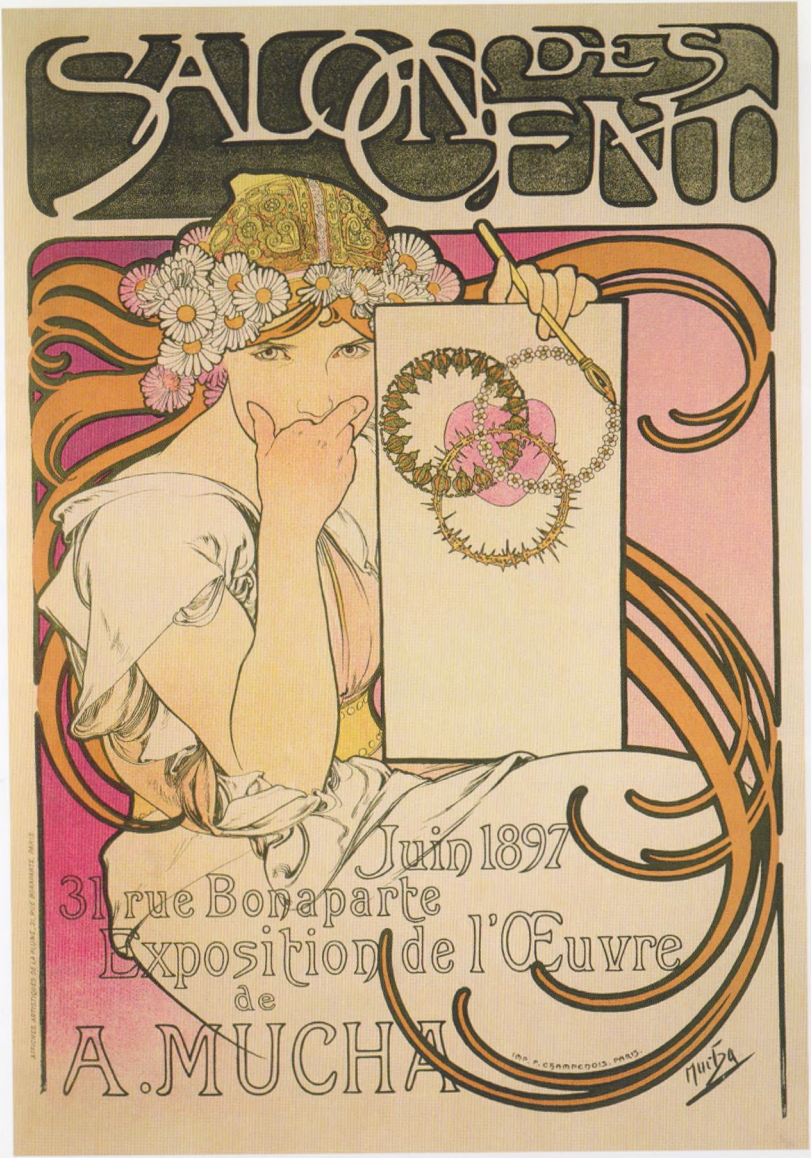

Mucha, kariyerini şekillendirecek olan iki hamiden ilkiyle Mikulov'da yaşadığı sırada tanıştı. Bu kişilerden biri zengin bir toprak sahibi olan Kont Khuen'di. Kont Khuen, Mucha'dan yeni yaptırdığı Emmahof Şatosu'nun yemek odasını fresklerle süslemesini istemişti. Bu Mucha'nın duvar resimleriyle ilk karşılaşması ve hayatı boyunca sürecek olan büyük boyutlu dekoratif eserler yapma arzusunun başlangıcıydı.

Salon des Cent:
Mucha'nın eserleri sergisinin afişi

1897
Renkli taşbaskı, 67 x 47 cm
Mucha Müzesi, Prag

SALON DES
CENT
Juin 1897
31 rue Bonaparte
Exposition de l'Œuvre
de
A. MUCHA
IMP. F. CHAMPENOIS, PARIS.
Mucha

Bugün Mucha'nın ününün büyük bir kısmını borçlu olduğu 1890'larda yaptığı afişler bile duvarları süsleme arzusunun bir yansıması olarak görülebilir. Bu, yüzyıl dönümünde pek çok sanatçının ortak arzusuydu. Dönemin hayranlık duyulan ve etkili sanatçısı Pierre Puvis de Chavannes'nin büyük ölçekli dekoratif resimlerinden genel olarak "fresque" olarak söz edilirdi ama aslında bu eserler fresk etkisi yaratan, tuval üzerine yapılmış yağlıboya tablolardı.

Bières de la Meuse

1897
Renkli taşbaskı, 155 x 104,5 cm
Park South Gallery at Carnegie Hall, New York

Bières de la Meuse
Mucha
BAR-LE-DUC
ANC. CAVES DU ROY, BEVRES.
IMP. F. CHAMPENOIS. PARIS

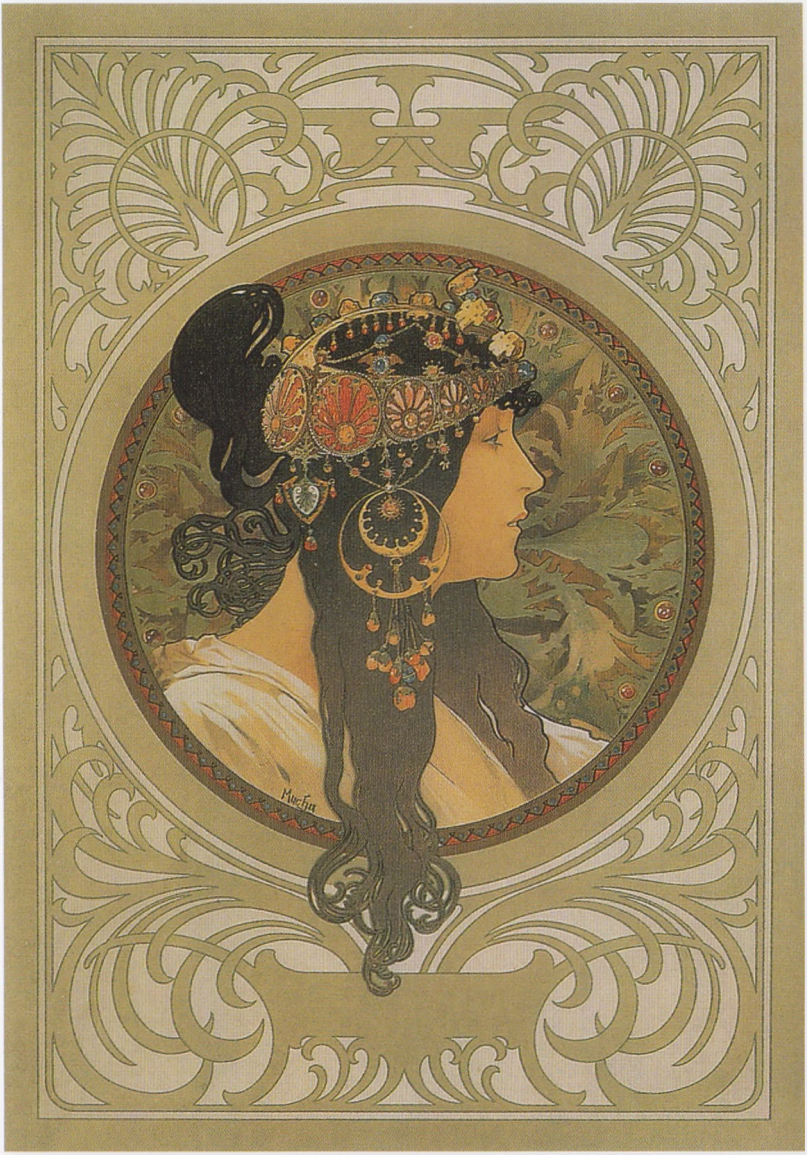

1892'de başlayan Simgeci "Salon de la Rose-Croix"nın manifestosunda "Sâr" Joséphin Péladan şöyle yazmıştı: "Yoldaşlık, üstün bir hakikatle duvar resmi özellikleri taşıyan eserleri tercih eder." Edvard Munch'un "Yaşam Frizi" ve Gauguin'in düz, stilize tuvalleri "fresques manquées" [eksik freskler] olarak nitelenebilir.

Esmer

1897
Renkli taşbaskı, 34,5 x 28 cm
Mucha Vakfı

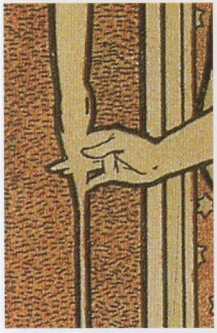
Gauguin'in çalışmalarını Fransız halkının karşısına çıkarmayı deneyen ilk eleştirmen olan Albert Aurier "Aranızda dâhi bir dekoratör var. Duvarlar! Duvarlar! Ona duvarları verin!" diye yazmıştı. Mucha'nın Kont Khuen için yaptığı duvar resimlerini soluk siyah beyaz fotoğraflarla değerlendirebiliyoruz çünkü orijinalleri İkinci Dünya Savaşı'nın son günlerinde yok edildi.

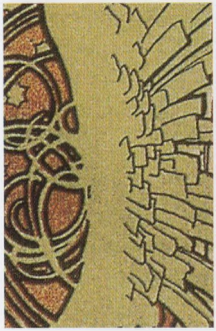
Sarışın

1897
Renkli taşbaskı, 56 x 34,8 cm
Mucha Vakfı

Mucha

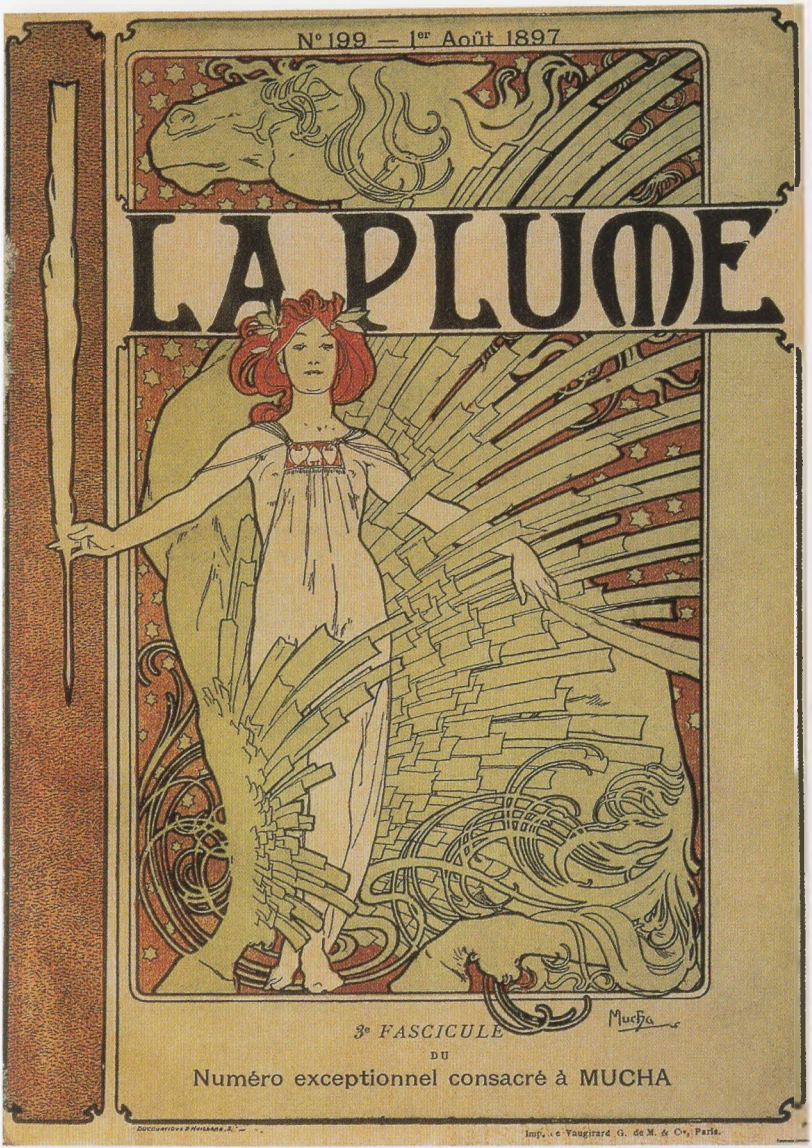

Ancak bu eserlerin, Mucha'nın sonraki birkaç yılda yapacakları gibi epeyce basmakalıp ve kitabi olduğunu söylemek yanlış olmaz.

Emmahof'taki ilk duvar resimleri tamamlandığında Kont Khuen, Mucha'yı kardeşi Kont Egon'un yanına gönderdi. Tirol'de, ailesine ait olan Gandegg Şatosu'nda yaşayan Kont Egon da Mucha'yı eğitim görmesi için bir dönem Münih'e yolladı.

La Plume

1897
Renkli taşbaskı, 25 x 18 cm
Mucha Vakfı

N° 199 — 1er Août 1897
LA PLUME
Mucha
3e FASCICULE
DU
Numéro exceptionnel consacré à MUCHA
Imp. Ve Vaugirard G. de M. & Cie, Paris.

On dokuzuncu yüzyılın başlarında, Bavyera krallık olduğunda Kral Ludwig, başkentinin Orta Avrupa'nın ve Almanca konuşulan yerlerin kültürel başkenti de olması gerektiğine inanıyordu. Neo-Klasik ve Neo-Rönesans üsluplarında yaptırdığı kamu binaları, Münih'i Kuzey'in Atina'sı ya da Floransa'sı yapma konusundaki arzusunu bütün dünyaya ilan ediyordu.

Chansons d'aïeules için kapak

1897
Renkli taşbaskı, 33 x 25 cm
Victor Arwas Koleksiyonu, Londra

CHANSONS D'AÏEULES
DITES
PAR
MADAME AMEL
de la Comédie Française

Yüzyılın sonuna gelindiğinde Münih pek çok kişi tarafından Paris'e ciddi bir alternatif olarak görülüyordu. Lovis Corinth, Wassily Kandinsky, Alexey von Jawlensky, Paul Klee ve Giorgio de Chirico'nun da aralarında olduğu pek çok genç sanatçı için Münih bir cazibe merkeziydi. Genç Picasso bile kısa bir süre Paris yerine Münih'e gitmeyi düşünmüştü.

Paris'in sembolünü taşıyan dekoratif tabak

1897
Porselen, çap: 31 cm
Mucha Vakfı

1880'lerin ortaları muhtemelen Münih'e gelmek için en uygun zaman değildi. Bölgenin sanat hayatında daha özgürlükçü ve kozmopolit bir dönemi açacak olan Münih Sezession'u yedi yıl sonra başlayacaktı. Münih, halen portre ressamı Franz von Lenbach ve tarihi konuları resmetmesiyle tanınan Karl Theodor von Piloty gibi muhafazakârların etkisi altındaydı.

Düş

1897
Renkli taşbaskı, 72,7 x 55,2 cm
Mucha Vakfı

Mucha

Ancak, Piloty'nin devasa, gösterişli tablosu *Germanicus'un Zafer Alayında Thusnelda* (1874 yılında Neue Pinakothek tarafından satın alındı), Mucha'nın büyük, vatanperver resimler yapma konusundaki artan isteğinin temelinde yatıyor olabilir.

Emmahof'taki ikinci duvar resmi serisinin tamamlanmasının ardından Kont Khuen, Mucha'ya eğitimine Roma'da mı yoksa Paris'te mi devam etmek istediğini sordu cömertçe.

Gül (Dört Çiçek serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 100 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Mucha'nın akıllıca tercihi, kaçınılmaz biçimde Paris'ti. Zamanlaması daha iyi olamazdı. 1888, modern sanatın erken dönemlerinde çok önemli bir yıldı. Fransa-Prusya Savaşı'nın travmalarını ve Komün'deki kanlı katliamı tamamen atlatan Paris, bütün ihtişamıyla Batı dünyasının tartışmasız kültür ve zevk başkenti olmuştu.

Zambak (Dört Çiçek serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 100 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

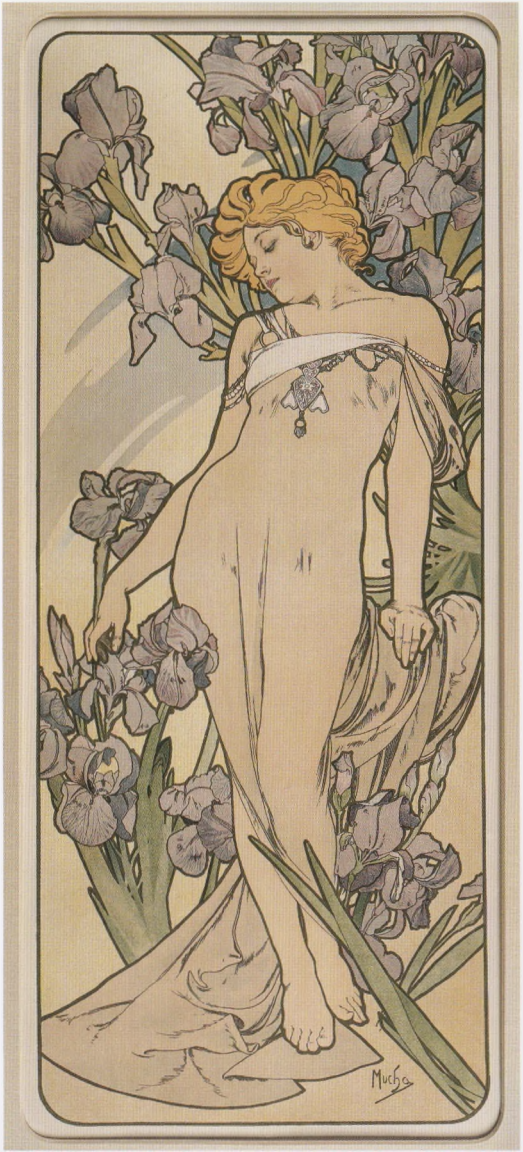

1889 yılında yapılacak olan Exposition Universelle'in (Dünya Fuarı) hazırlıkları devam ederken Eiffel'in kulesi şehirde yükseliyordu. Bretanya'daki Gauguin, Arles'daki Van Gogh sanat hayatlarında önemli ilerlemeler kaydetmek üzerelerdi. Diğer Ard-İzlenimci dostlarıyla beraber gelecek elli yıl boyunca Batı sanatında yaşanacak olan pek çok şeyin temellerini atıyorlardı.

Süsen (Dört Çiçek serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 100 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Mucha Académie Julian'a girdi ve burada Sérusier, Vuillard, Bonnard, Denis ve ileride Nabilere katılacak olan diğerleriyle tanıştı. Sérusier, yaz sonunda, Bretanya'da Gauguin'in talimatlarıyla bir puro kutusunun kapağına yaptığı ve *Tılsım* adını verdiği küçük resmin zaferiyle döndü.

Karanfil (Dört Çiçek serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 100 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Görünüşte bir manzara resmi olan bu eser, herhalde 19. yüzyılın en kökten soyutlanmış resmidir. Mucha ileride Gauguin'le arkadaş olmuş, hatta 1893 yılında bir süre onunla atölyesini paylaşmış olsa da (bu dönemde Gauguin'in pantolonsuz halde, harmonyumunu çalarken çok eğlenceli bir fotoğrafını çekmiştir), Ard-İzlenimcilerin ve onlardan önceki İzlenimcilerin daha kökten yenilikleriyle yakından ilgilendiği konusunda

Resim için eskiz

1898
Kurşunkalem ve suluboya, 56 x 34,8 cm
Mucha Vakfı

bir gösterge yoktur. Bu konuda bütün dünyadan Paris'e, özellikle de Académie Julian'a akın eden öğrencilere benziyordu muhtemelen. Başka bir öğrenci olan Maurice Denis şöyle yazmıştı: "En girişken öğrenci bile İzlenimcilik hakkında neredeyse hiçbir şey bilmiyordu. Bastien-Lepage'a hayranlık duyuyorlar, Puvis de Chavannes'den saygıyla bahsediyorlar (ama içten içe resim yapıp yapamadığını

Resim (Sanat Dalları serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 60 x 38 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha
'95

merak ediyorlar), Péledan ve Wagner'den söz ediyorlar, yüzeysel, dekadan edebiyat eserleri okuyorlar, mistisizmden, Kabala'dan ve Keldani takviminden etkileniyorlardı."

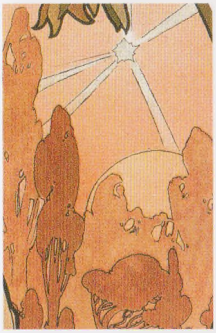
Şiir için eskiz

1898
Kurşunkalem ve suluboya, 56 x 34,8 cm
Mucha Vakfı

Mucha'nın tekniği ve üslubu 1890'lara kadar temelde kitabi kalsa da, Simgeci hareketten ve 1880'lerin ikinci yarısında Paris'teki edebi ve sanatsal çevrelerde yaygın olan mistisizmden de çok etkilenmişti. Simgeciler 19. yüzyıl ortalarında egemen olan, Gerçekçilikte ve duyularla algılananların nesnel olarak kayda geçirilmesine dayanan İzlenimcilikte ifade bulan materyalist ve pozitivist düşüncelere karşı tepki duyuyorlardı.

Şiir (Sanat Dalları serisinden)

1998
Renkli taşbaskı, 60 x 38 cm
Mucha Müzesi, Prag

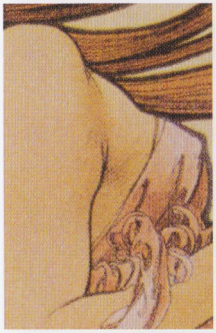
1884 yılında Paris'in kültürel ortamında pek çok değişim yaşandı. Fransız Simgeciliğinin daha eski üç temsilcisi, Pierre Puvis de Chavannes, Gustave Moreau ve Odilon Redon, geç de olsa kabul görmeye başladılar.

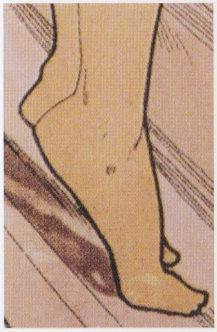
Dans için eskiz

1898
Kurşunkalem ve suluboya, 56 x 34,8 cm
Mucha Vakfı

Yıllarca acemi ve anakronik olarak nitelenen Puvis, Salon sergisinde esrarlı ve hiyeratik eseri "Bois Sacré" [Kutsal Ağaçlık] ile büyük başarı kazandı. Daha sonra, bu resmin binlerce taklidi yapıldı. Gustave Moreau ve Odilon Redon ise, Joris-Karl Huysmans'ın *Tersine [À Rebours]* romanında, eserlerini heyecanla ve coşkuyla tasvir edişi sayesinde daha geniş bir çevre tarafından tanındı.

Dans (Sanat Dalları serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 60 x 38 cm
Mucha Müzesi, Prag

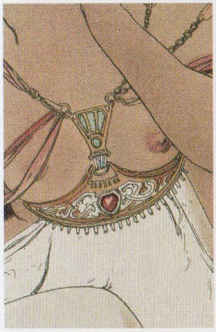
Skandal yaratan bu roman, bir kült kitap haline geldi ve 19. yüzyıl sonundaki çöküşün manifestosu olarak kabul edildi. İsveçli oyun yazarı August Strindberg bu değişimin keskinliğine dikkat çekmişti. 1883 yılında yaptığı bir Paris seyahatinde Bastien-Lepage ve Manet'nin ileri gelenler arasında çok tutulduğundan söz etmiş, ancak iki yıl sonra "natüralizmin son çırpınışları arasında, herkesin hayranlıkla telaffuz ettiği bir isim var, o da Puvis

Müzik için eskiz

1898
Kurşunkalem ve suluboya, 56 x 34,8 cm
Mucha Vakfı

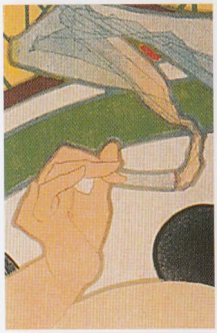
de Chavannes" diye yazmıştı. Puvis'nin sınırları çok net çizilmiş formlar içeren duvar resimlerindeki stilize düzlük ve Moreau'nun resimlerindeki nadide, dekoratif özellik (Moreau buna "la richesse nécessaire" [gerekli zenginlik] diyordu), Mucha'nın olgun üslubunun önemli parçalarıydı ve sanatçı şüphesiz Simgeciliğin pek çok tavrını ve fikrini benimsemişti. Oğlu Jiří şunları söylemişti: "Babamda teozofi, okültizm

Müzik (Sanat Dalları serisinden)

1898
Renkli taşbaskı, 60 x 38 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha
97

ve mistisizmden oluşan bu karışımın, benzerlerini ne dereceye kadar cezbettiğini görebiliyordum. Yine de babam hiçbir zaman kendisini bir Simgeci olarak görmedi; herhalde böyle nitelendiğini duysa çok şaşırırdı."

"Job" sigara kâğıdı için afiş

1898
Renkli taşbaskı, 149,2 x 101 cm
Mucha Müzesi, Prag

JOB
JOB
Mucha
IMP. F. CHAMPENOIS 66 Boul.t St Michel, PARIS

1889'un sonunda, Kont Khuen aniden, önceden uyarmadan Mucha'ya olan maddi desteğini kesti. Mucha 1889'da girdiği Academie Colarossi'den ayrılmak zorunda kaldı ve 1890'ların başında illüstratör olarak çalışmaya başlayıp mütevazı bir hayat kurana kadar, bir dönem yoksulluk içinde yaşadı.

Medea

1898
Renkli taşbaskı, 208 x 76 cm
Mucha Müzesi, Prag

MEDEE
THEATRE DE LA RENAISSANCE
SARAH BERNHARDT
Mucha
Imp. F. CHAMPENOIS
66, Rue St Michel, PARIS

Mucha'yı sonunda akademik üslubunun sınırlarından kurtaran ve doğal yeteneğini, yaratıcılığını serbest bırakan, 1890'ların ortalarında Art Nouveau'nun ortaya çıkışıydı. On yıl, hatta daha uzun bir süre boyunca Britanya'da filizlenen Art Nouveau, Victor Horta'nın Hôtel Tassel için yaptığı tasarımla, 1892 yılında tamamen gelişmiş haliyle Brüksel'de ortaya çıktı.

Kadın ve Gelincikler

1898
Renkli taşbaskı, 63,5 x 45 cm
Jack Rennert Koleksiyonu, New York

Toutes les Œuvres
DE MUCHA
sont en Vente
a
"LA PLUME"
31, Rue Bonaparte.
Mucha

Bu binada yoğun olarak kıvrımlı çizgilere yer verildiğini ve doğadan ilham alan tasarımlarda metalle camın cüretkâr kullanımını görebiliriz.

Art Nouveau, yakın geçmişte fotoğrafa benzer illüstrasyonlarla, renkli taşbaskılarla zenginleşen sanat dergilerinin sayfaları aracılığıyla bir tür bakteri gibi yayıldı.

Cocorico (Aralık, kapak)

1898
Taşbaskı, 24 x 31 cm
Mucha Müzesi, Prag

1re Année. N° 1. — 31 Décembre 1898. COCORICO Prix : 30 centimes.

Directeur : PAUL BOUTIGNY — Rédaction et Administration : 9, rue Say, Paris.

Yayılırken de değişti, uygulandığı bölgelere göre farklı özellikler taşımaya başladı; Glasgow, Barselona, Viyana gibi uzak yerlere vardığında neredeyse tamamen bambaşka bir şeye dönüştü; Moskova, Tunus, Chicago gibi egzotik ve beklenmedik yerlerde ortaya çıktı.

Weiner Chic (Ocak, kapak)

1898
Tek renkli baskı, 37,5 x 27,5 cm
Mucha Vakfı

JANUARY
1905.
No. 152.
WIENER CHIC
COMING OUT
on 1st of every month
PUBLISHER:
B. FINKELSTEIN AND BROTHER
VIENNA, SWEDEN, BERLIN, LONDON.
SOLE AGENT
FOR THE U.S. OF AMERICA
S. REINACH
NEW-YORK
10 & 12 WEST 22d STREET
NEAR FIFTH AVENUE.
SUBSCRIPTION PRICE
$ 14.00 per Year $ 8.00 for Six Months
„Copyright applied for." „Entered in New-York P. O. Office as SECOND CLASS MATTER."
Mucha
„NO SINGLE COPIES SOLD."
Printed by Jos. Eberle & Co. Vienna.

Büyük gelişmeler kaydeden bu üsluba verilen, Yeni Sanat, Stile Liberty, Jugendstil, Sezession, Arte Joven, vs gibi farklı isimler, bu akımın yeniliğini ve geçmişten –özellikle de 19. yüzyılın ortalarındaki köhne tarihselcilikten– kopuk olduğunu vurgular.

Restaurant du Pavillon Bosniaque'ın menüsü

1899
Kurşunkalem ve suluboya, 62,5 x 24,5 cm
Mucha Vakfı

Aslında Art Nouveau, Japon, Kelt, İslam, Gotik, Barok, Rokoko gibi pek çok eski ve egzotik üsluptan etkilenmiştir. Dekoratif bir üslup olarak daha önce eşine rastlanmadık bir ilgiyle karşılansa da, kuşkuyla ve husumetle yaklaşanlar da vardı.

Tahıl Tarlasındaki Kır Çiçekli Kız

1897-1900
Dekoratif levha, taşbaskı

Mucha

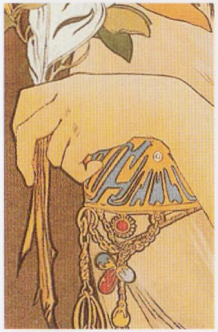
Çoğu zaman yabancı, dışardan ithal edilmiş bir üslup gibi görüldü. Almanya'da "Belçika bağırsak kurdu üslubu" diye adlandırılarak küçümseniyordu. Geleneksel hasımlar, Fransa ve Britanya birbirlerini suçluyor; İngilizler Fransızca "Art Nouveau" terimini kullanırken Fransızlar genellikle Fransızca-İngilizce karışımı "le Modern Style" ifadesini tercih ediyorlardı.

Çuhaçiçeği

1899
Renkli taşbaskı, 75,5 x 29 cm
Mucha Vakfı

Mucha
99

Paris'te bu üslubun en önemli iki destekçisinin, "L'Art Nouveau" mağazasından Siegfried Bing ve "La Maison Moderne"den Julius Meier-Graefe'nin Alman Yahudileri olduğundan bahsediliyordu. Eleştirmen Arsène Alexandre durumdan hiç memnun değildi: "Bu işten, ahlakı bozuk İngilizlerin, morfinman Yahudilerin, kurnaz Belçikalıların kokusu geliyor; hatta belki bu üç zehrin tatlı bir karışımı."

Tüy Kalem

1899
Renkli taşbaskı, 75,5 x 29 cm
Mucha Vakfı

Mucha
99

("Tout cela sent l'Anglais vicieux, la Juive morphinomane ou le Belge roublard, ou une agréable salade de ces trois poisons.")

Bu akımın Paris'teki en karakteristik örneklerinin Hector Guimard'ın tasarladığı metro girişleri ve Çek Mucha'nın afişleri olduğunu Alexandre'ın fark etmemiş olması pek mümkün değildir.

Haziran Kapağı

1899
Kurşunkalem ve sulandırılmış boya, 40,1 x 32,1 cm
Mucha Vakfı

Bu üslup, 1895'te Guimard'ın Castel Béranger olarak bilinen apartman için yaptığı tasarımla, Siegfried Bing'in dükkânının açılmasıyla ve Mucha'nın Gismonda rolündeki Sarah Bernhardt için hazırladığı afişin yılın ilk günlerinde Paris caddelerinde görünmesiyle, şehri etkisi altına aldı.

Le Pater

1899
Resimli kitap kapağı, taşbaskı, 33 x 25 cm
Mucha Vakfı

LE PATER

COMMENTAIRE ET COMPOSITIONS
DE
A. M. MUCHA

F. CHAMPENOIS
IMPRIMEUR-ÉDITEUR
60, rue S.-MICHEL, PARIS

H. PIAZZA & Cie
« L'ÉDITION D'ART »
31, RUE JACOB, PARIS

Bu afişin büyük başarısı sayesinde Mucha bir gecede Paris'teki sanat çevresinin yıldızlarından biri oldu. Otuz dört yaşındaki sanatçı daha önce çok sayıda eser vermişti; aniden ve tamamen böyle değişmesi dikkate değerdi.

Amen (Le Pater'den alıntı)

1899
Renkli taşbaskı, 33 x 25 cm
Mucha Müzesi, Prag

AMEN
AINSI SOIT-IL

Jiří Mucha'ya göre "Paris'teki ilk gününden 1894 Noel'ine kadar gittikçe ustalaşması ve Simgeciliğe yaklaşması dışında eserlerinde hiçbir değişiklik olmadı. Üslubu bir anda, önceden herhangi bir gelişme göstermeden, hazır olarak ortaya çıktı." Mucha'nınkine benzer, ani ve tam bir dönüşüm Gustav Klimt'in eserlerinde de görülebilir. Klimt, üç yıl

Aylar

1899
Kurşunkalem ve beyaz kurşun, çap: 21 cm
Mucha Vakfı

FÉVRIER
JUILLET
AOÛT
AVRIL
SEPTEMBRE
OCTOBRE
MAI
JUIN
DÉCEMBRE

sonra, otuz beş yaşındayken Art Nouveau'nun Viyana'ya gelişine karşılık vermişti. Mucha'nın üslup değişikliği sadece Art Nouveau'yu keşfinin değil, afiş gibi nispeten yeni bir sanat biçiminin özel taleplerine verdiği tepkinin de sonucuydu. Afişin 19. yüzyılda bir sanat biçimi olarak gelişmesine olanak sağlayan, Bavyeralı Aloys Senefelder'in 1798 yılında taşbaskı tekniğini

Şubat

1899

Kurşunkalem ve beyaz kurşun, çap: 21 cm

bulmasıydı. Senefelder, bu büyük keşfi kazara yaptığını iddia etmişti; annesi için uzun bir liste yazması gerektiğinde düz bir taşın üzerinde yağlı kalem kullanmış.

Rüzgâra Kapılan Gençlik

1899
Taşbaskı çizimi, elle renklendirilmiş, 61 x 46 cm
Robert Haas Koleksiyonu, Kansas City

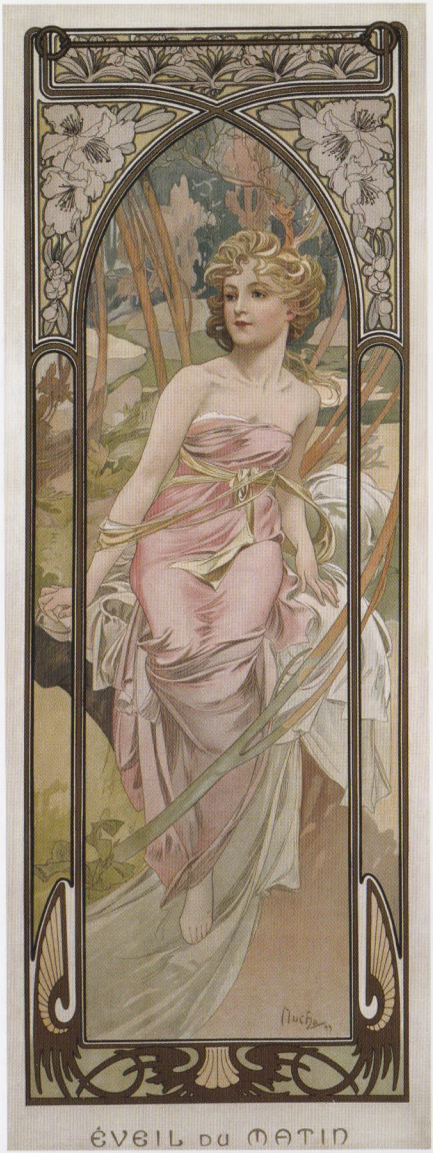

Taşın üzerinden yağlı mürekkep akıtıldığında sadece mumboyası izlerinin üzerinde kaldığını, boyasız yerlerden akıp gittiğini fark etmiş. Bu teknik, eskiz, hatta resim etkisini kopyalamak için sonsuz imkânlar sunuyordu. Çok ucuza mal ederek neredeyse sınırsız sayıda kopya üretmek gibi bir avantajı vardı.

Sabahın Uyanışı
(Günün Bölümleri serisinden)

1899
Renkli taşbaskı, 107 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

ÉVEIL DU MATIN

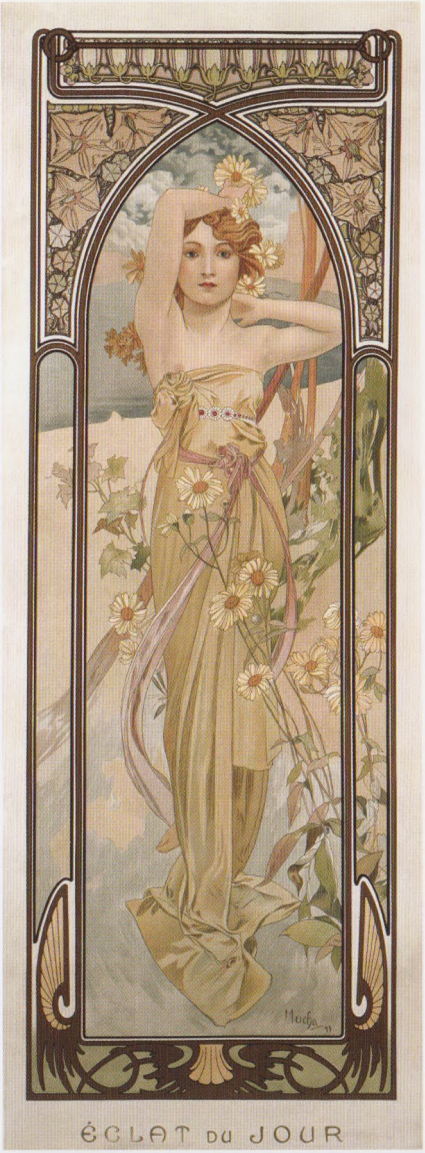

Afiş sanatı, 19. yüzyılın sonlarında renkli baskı tekniklerin gittikçe daha karmaşık biçimde kullanılmasıyla ve Japon ağaç baskılarının etkisiyle gelişti. Japon ağaç baskıları, Amerikan donanmasının 1853 yılında Japonya'yı uluslararası ticarete açılmaya zorlamasından sonra gittikçe artan sayılarda Batı'ya geldi.

Günün Aydınlığı
(Günün Bölümleri serisinden)

1899
Renkli taşbaskı, 107 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

ÉCLAT DU JOUR

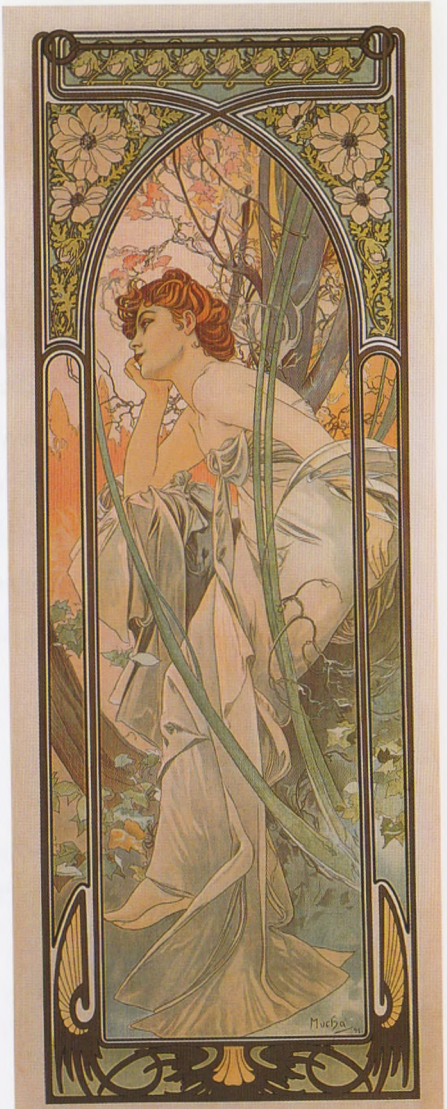

Ağaç baskı tekniği temelde taşbaskıdan çok farklı olsa da, her bir renk için farklı bir blok ya da levha gerekmesi konusunda benzerler. Japon sanatçıların sınırlı sayıda renk kullanarak güçlü ve farklı etkiler yaratmadaki ustalığı Batılı sanatçılara renkli taşbaskının sınırlarını nasıl avantaja çevirebileceklerini gösterdi.

Akşam Düşü
(Günün Bölümleri serisinden)

1899
Renkli taşbaskı, 107 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

RÊVERIE DU SOIR

Japonlar ayrıca metin ve imgenin bir araya getirildiğinde tatmin edici bir bütün oluşturabileceğini de ispatladılar.

Paris afişlerinin ilk büyük ustası Jules Chéret'ydi. "Sokakların Watteau'su" olarak anılan Chéret, Watteau, Tiepolo ve Fragonard gibi 18. yüzyıl ressamlarını hatırlatan, tamamen kendine özgü bir tarz yaratmıştı.

Gece Dinlenmesi
(Günün Bölümleri serisinden)

1899
Renkli taşbaskı, 107 x 41 cm
Mucha Müzesi, Prag

REPOS DE LA NUIT

Aynı zamanda, düz, soyutlanmış biçimleri ve parlak renkleri kullanışıyla Belle Époque döneminin zevk düşkünü Parislilerini tasvir edişi çok modern görünüyordu. Afişin tarihindeki önemli bir dönüm noktası da Henri de Toulouse-Lautrec'in kabare şarkıcısı Aristide Bruant için 1892'de yaptığı çarpıcı afiştir.

Hamlet

1899
Renkli taşbaskı, 208 x 77 cm
Mucha Müzesi, Prag

TRAGIQUE HISTOIRE D'HAMLET
PRINCE DE DANEMARK
SARAH BERNHARDT
Mucha
THÉÂTRE SARAH BERNHARDT

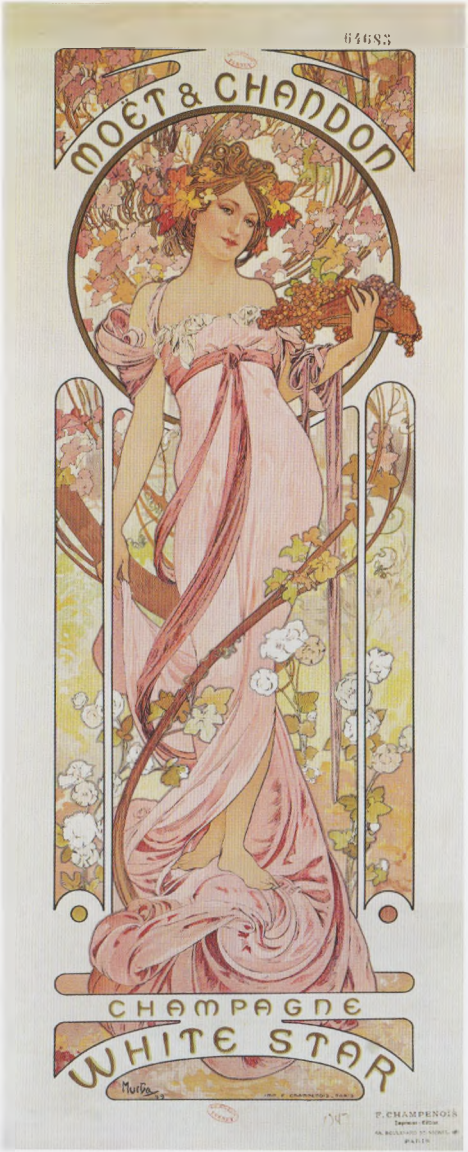

Canlı renklerin kullanıldığı geniş renk alanlarıyla Bruant afişi büyük meydanlarda, geniş bulvarlarda herkesin dikkatini çekti ve bütün Paris bundan söz etmeye başladı. *La Vie Parisienne* dergisi şöyle yazdı: "Bizi Aristide Bruant'ın bu resminden kim kurtaracak? Bu resmi görmeden bir adım bile atamıyorsunuz.

Moët Chandon –
Champagne White Star

1899
Renkli taşbaskı, 60 x 20 cm
Mucha Müzesi, Prag

6468
MOËT & CHANDON
CHAMPAGNE
WHITE STAR
Mucha
P. CHAMPENOIS

Bruant bir sanatçı değil mi? O zaman neden gaz lambalarının ve başka reklamların yanında, duvarda duruyor? Böyle komşuları olmasından memnun mu?" Lautrec'in cesur Bruant afişi, bazı insanları nasıl memnun ettiyse bazılarını da öfkelendirmişti. Ancak Mucha'nın, yüzyıl sonunda yaptığı, Sarah Bernhardt'ı Gismonda rolünde gösteren, zarif

Moët
Chandon — Dry Impérial

1899
Renkli taşbaskı, 60 x 20 cm
Mucha Müzesi, Prag

MOËT & CHANDON
DRY
IMPÉRIAL

ve incelikli afiş, sonunda Paris halkını afişlerin de büyük sanat eserleri olabileceğine ikna etti.

Mucha'nın büyük aktris Sarah Bernhardt'la tanışması da hayatını ve kariyerini dönüştürecek bir başka güzel tesadüftü. Bernhardt, 1890'ların ortalarına gelindiğinde 1860'larda başlayan görkemli kariyerinin zirvesindeydi.

Cocorico (Şubat, kapak)

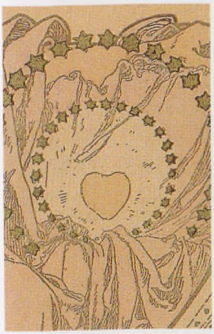
1899
Taşbaskı, 24 x 31 cm
Mucha Müzesi, Prag

2e Année. N° 4. 15 Février 1899. COCORICO Prix : 30 centimes.

Directeur : PAUL BOUTIGNY — Rédaction et Administration : 9, rue Say, Paris.

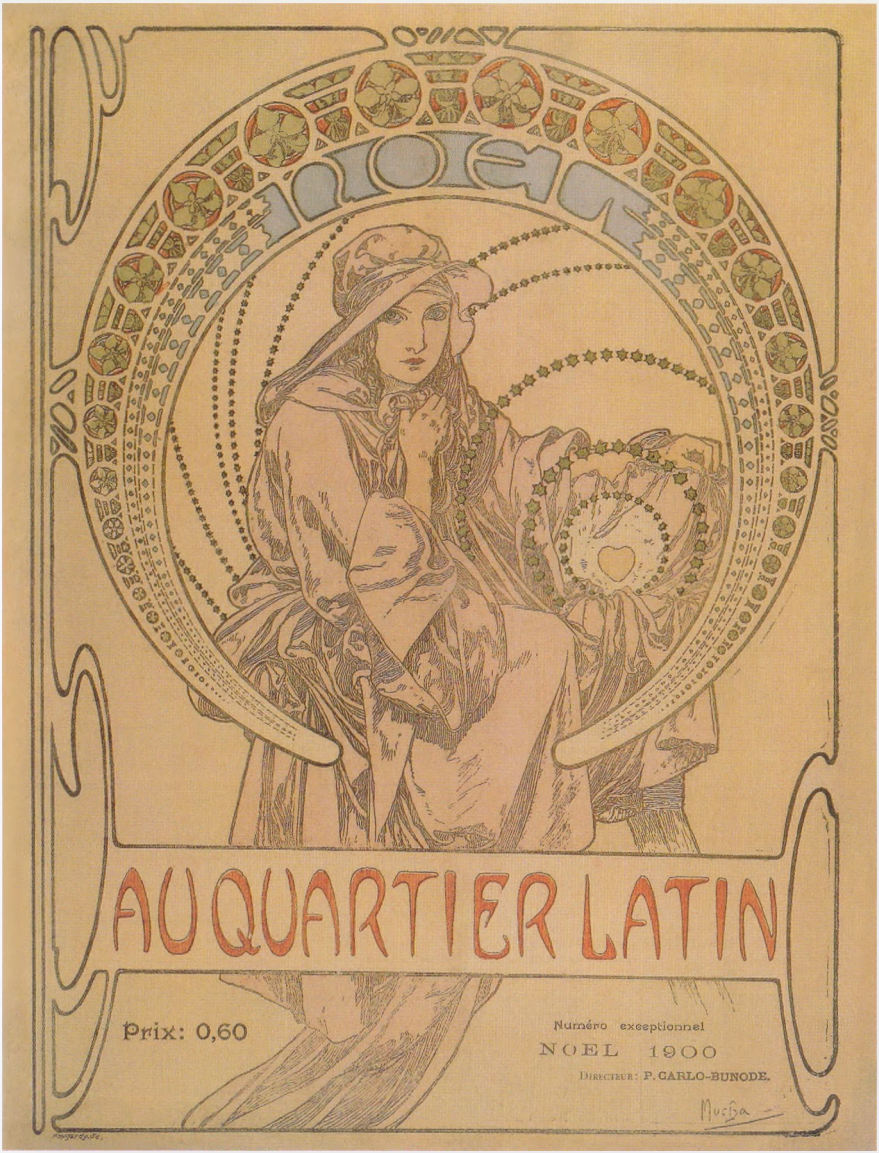

Demiryolları, buharlı gemiler, gazetelerin yaygınlaşması ve daha sonra sinema, gramofon, hepsinden önemlisi de bu yeni imkânları ustaca kullanabilmesi sayesinde Bernhardt daha önce hiçbir sahne sanatçısına nasip olmayan, dünya çapında bir şöhrete ulaştı. Bernhardt, günümüzde şarkıcı Madonna'nın yaptığı gibi, imajının ne kadar önemli olduğunu ve onu sürekli taze, değişken tutması gerektiğini çok iyi biliyordu.

Au Quartier Latin (kapak)

1900
Renkli taşbaskı, 38 x 28,5 cm
Mucha Vakfı

AU QUARTIER LATIN
Prix: 0,60
Numéro exceptionnel
NOEL 1900
DIRECTEUR: P. CARLO-BUNODE.
Mucha

1890'larda Mucha'yla aralarındaki ilişki ikisi için de son derece faydalı olmuştu.

Uzun kariyeri boyunca Sarah Bernhardt'ın sayısız portresi yapılmıştı. Bu portrelerin en eskileri, gençliğinde, 1860'larda ünlü fotoğrafçı Nadar tarafından çekilen etkileyici daguereotipleriydi.

Çiçeklerin Dili

yak. 1900
Renkli taşbaskı, 223 x 29,8 cm
Robert Allan Haas Koleksiyonu, Kansas City

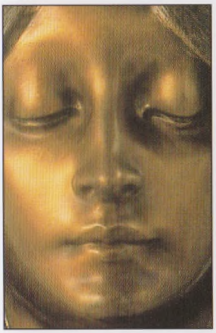

A. CALAVAS, Éditeur, PARIS.

LANGAGE DES FLEURS

PROJET DE TENTURE par MUCHA (Atelier C.G.FORRER)

Bernhardt'ın dostu ve hayranı William Graham Robertson, hiçbir portrenin sanatçıyı tam anlamıyla yansıtamayacağına inanıyordu. "Bu özel, rüya gibi güzelliği tuvale aktarmak imkânsızdır; hiçbir portresi güzelliğinin gölgesini bile taşımaz." Bastien-Lepage'ın yaptığı portreyi "ancak bir karikatür olabilir" diye nitelendirdikten sonra diğer portrelerin de çoğunu kötüler.

Doğa

1899-1900
Bronz ve ametist, 70 x 28 x 27 cm
Kent yönetimi, Sakai

"George Clairin'in, bitpazarına yakışacak karmaşıklıkta fırfırlarla, volanlarla, püsküllerle, köpeklerle, yastıklarla dolu büyük tuvali, portre olarak hiçbir değer taşımaz; Gandara'nın portresinde ise iyi resmedilmiş bir pembe elbise vardır ama Sarah elbisenin içinde değildir. Sarah'nın kolayca resmedilebileceği sanılırdı ama hiç kimse bunu yapamadı." Robertson'un Mucha'nın afişlerinin sözünü bile etmemesi tuhaftır.

Serginin resmi yemeği için hazırlanan menü, Paris

1900
Kurşunkalem, guvaş ve sulandırılmış boya, 64 x 49 cm
Mucha Vakfı

DESSIN AYANT SERVI DE MENU
AU BANQUET OFFICIEL
A L'EXPOSITION DE 1900

Mucha'nın afişleri aslına tamamen uygun portreler değildi, öyle olmak gibi bir amaçları da yoktu (sonuçta, ilk afiş yapıldığında Bernhardt elli yaşındaydı). Yine de bu afişler, sanatçının "aura"sının şiirselliğini ve güzelliğini diğer portrelerinin hepsinden çok daha iyi korumuş ve geleceğe aktarmıştır.

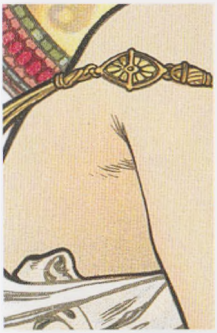
Bernhardt'ın sanata büyük bir ilgisi vardı. Kendisi de yetenekli bir amatör heykeltıraştı.

Genç Kadın Büstü

1900
Bronz, gümüş ve kısmi yaldız, 29 x 10 x 22 cm
Mucha Vakfı

George Bernard Shaw onun için "parmakları çok ustadır" demişti. Yaşadığı dönemdeki Fransız sanatının daha gelişmiş eğilimleriyle ilgilenmese de, İngiliz Ön-Raffaellocu ressam Edward Burne-Jones'a hayrandı; Londra'ya gittiğinde sanatçının atölyesini ziyaret etmişti.

Topaz (Değerli Taşlar serisinden)

1900
Renkli taşbaskı, 62 x 25 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha
LA TOPAZE

Bernhardt, Burne-Jones'un bir portresini yapmasını istiyordu fakat bu arzusu ne yazık ki karşılık bulmadı. Burne-Jones'un William Graham Robertson'a yazdığı mektuplarda Kutsal Sarah'yla tanıştığında sahte bir dehşet duygusu yaşadığını tatlı tatlı anlatması Bernhardt'a nasıl saygıyla karışık bir korku ve hayranlık duyulduğunu gösterir.

"Lütfen ektekini Yüce ve Son Derece Muhteşem Olan'a, diz çökerek sunar mısın?

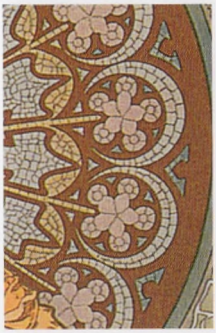
Yakut (Değerli Taşlar serisinden)

1900
Renkli taşbaskı, 62 x 25 cm
Mucha Müzesi, Prag

LE RUBIS

Cevap vermek zahmetine katlanması beklenmemelidir. Ben kimim ki, bana cevap vermeye tenezzül etsin!"

"Evet, Çarşamba çok uygun. Saat 7'de sizinle olacağım ve onun tek yapması gereken Uyuyan Güzel gibi zamanını kendi ayarlamak; sonrası zaten benim ve başkalarının zamanı olacak."

"Onun ne kadar kalacağını, bu yeni oyunda daha ne kadar izlenebileceğini ve kendisine tapınılabileceğini söyle bana – çünkü sonrasında bir hafta hasta yatacak olsam da gidip görmem gerek."

Sarmaşık

1901
Renkli taşbaskı, 53 x 40 cm
Mucha Müzesi, Prag

"Yarın müsait olsam da onunla öğlen yemeğinde buluşabileceğimi sanmıyorum – garsonla bile Fransızca konuşamam ben, ona ne diyebilirim ki?"

"Hayır, onunla gel ve söylediklerini usulca bana çevir – ben de ağzım açık, mutlulukla izleyeyim. Son dakikada fikrini değiştirip günü ya da saati değiştirmesine izin ver.

Defne

1901
Renkli taşbaskı, 53 x 40 cm
Mucha Müzesi, Prag

Hiçbir şekilde sıkılmamalı, yorulmamalı, her şey onun istediği gibi güzel olmalı, istediği an gerçekleşmeli." Mucha'nın Gismonda afişiyle gerçekleştirdiği büyük atılımın hikâyesi, kendi anlatımıyla, eski bir Hollywood filmini andırır.

Falezlerdeki Funda

1902
Renkli taşbaskı, 75 x 35 cm
Mucha Müzesi, Prag

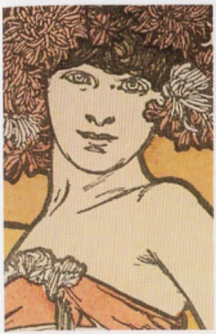
1894 yılının Noel sabahında Mucha, tatilde olan bir sanatçı arkadaşına yardım etmek için Lemercier'nin Rue de Seine'deki matbaasına gitmişti. Oradayken Sarah Bernhardt telefon etmiş, yeni oyunu Gismonda için bir afiş istediğini söylemişti. Gismonda, tanınmış oyun yazarı Victorien Sardou'nun, Bernhardt'ın oyunculuk yeteneğini gösterebilmesi için yazdığı oyunlardan biriydi (bu oyunlardan

Ayıpençesi

1902
Renkli taşbaskı, 75 x 35 cm
Mucha Müzesi, Prag

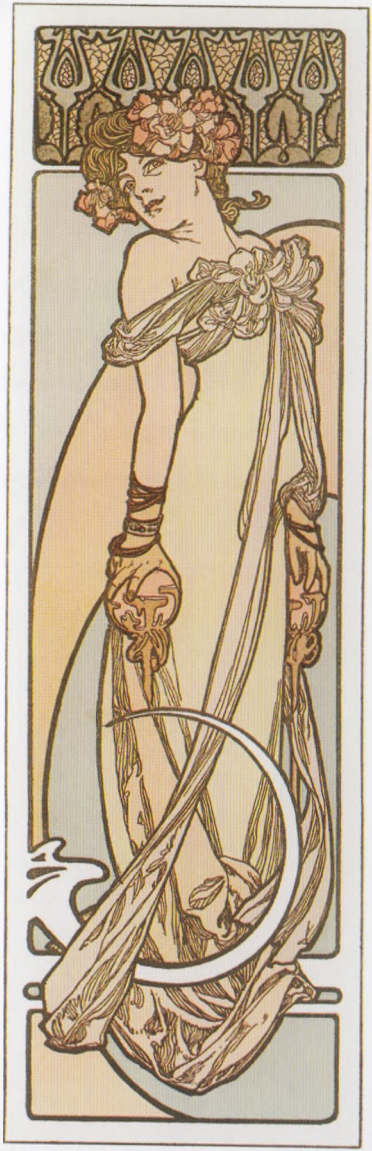

diğer ikisi "Tosca" ve "Fedora", Puccini ve Giordano tarafından operaya uyarlanmıştır). Afişin yılbaşı gününe yetişmesi gerekiyordu. Noel zamanı, bu kadar kısa sürede başka bir ressam bulamayacağını düşünen müdür Maurice de Brunhoff, çaresizce Mucha'ya döndü ve o akşam oyuna gitmesi için onu ikna etmeyi başardı. Maddi durumu pek iyi olmayan Mucha'nın böyle göz kamaştırıcı bir etkinlikte

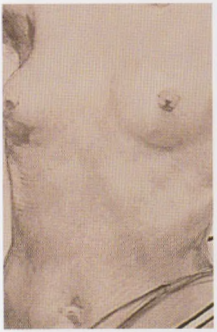
Documents décoratifs için afiş, 45. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

giyebilecek kıyafeti yoktu. "Ne yapacaktım? Kuyruklu bir ceketim yoktu. On franka uygun bir kuyruklu ceket kiralamayı başardım ama pantolonların hiçbiri bana olmadı; ben de gündelik siyah pantolonumu giymeye karar verdim.

Documents décoratifs için afiş, 10. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Gece bütün inekler siyah görünür, dedim kendi kendime. Ama hepsi bu değildi tabii. Bir de silindir şapka gerekiyordu."

Ödünç bir şapka bulmayı başardı. Bu şapka, "çok eskiydi, herhalde kırklardan kalmaydı; bir savaş gemisine benziyordu ve bana biraz büyüktü. Yayları bozulmuştu, taktığımda başımda düzgün durmuyordu, gözlerimin önüne düşmesin diye bir parmağımla tutmam gerekiyordu.

Documents décoratifs için afiş, 11. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

VIENT DE PARAITRE

DOCUMENTS
DÉCORATIFS
PAR
A. M. MUCHA.

Bu kılıkta, elimde bir eskiz defteri ve ihtiyacım olacak bütün kalemlerle Théâtre de la Renaissance'ın kulisinde yerimi aldım. Sarah olağanüstüydü; özellikle de Paskalya'da, çanlar ve Gregoryen ilahiler eşliğinde kiliseye gittiği bölümde. Elbisesini, saçındaki altın rengi çiçekleri, geniş kollarını çizdim, eline bir palmiye yaprağı tutuşturdum.

Documents décoratifs için afiş, 2. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Silindir şapka başımda sallanıp duruyordu. Resim yapmaya başlar başlamaz gözlerimin önüne düştü. Bu her şeyi zorlaştırmıştı çünkü kâğıdı göremiyordum. Ama şapkayı çıkarmaya da korkuyordum; emanetti ve eğer çıkarırsam biri çalabilirdi. Birkaç adım ileride çok zarif iki beyefendi duruyordu, düştüğüm zor durum onları çok eğlendiriyordu.

Documents décoratifs için afiş, 46. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Herhalde bana sempati duymuş olacaklar ki biri yanıma gelip 'Şapkanızı şu sandalyeye koyun; ben sizin için ona göz kulak olurum' dedi."

Gelen Sardou'ydu. Mucha, oyundan sonra, Hollywood'a yaraşacak bir sahnede de Brunhoff'la bir kafeye gitti ve afiş için aklına gelen fikri kafedeki mermer masanın üzerine çizdi. Kafenin sahibi bu masayı saklayıp daha sonra satışa çıkardı.

Documents décoratifs için afiş, 50. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Afişin uzun biçimi (bu biçimi seçerken, Çin'deki ince uzun resimlerden sonra ortaya çıkan bir tür Japon baskısından etkilenmişti) baskı için iki taş kullanılmasını gerektirmişti. Eser o kadar aceleye getirilmişti ki Mucha'nın alttaki yarıya son rötuşları yapma fırsatı olmamıştı. Bu yüzden eserin altıyla üstü birbirlerine tamamen uymuyordu.

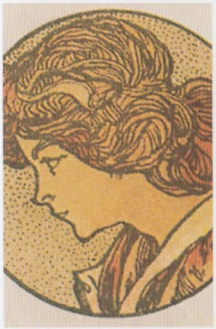
Documents décoratifs için afiş, 14. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha '97

Sonuçta ortaya çıkan, Chéret ve Lautrec'in cüretkâr afişlerinden tamamen farklıydı. Alışılmadık biçimi, yazıların düzeni, stilize detaylar ve hassas, yumuşak renkleriyle o kadar tuhaf görünüyordu ki, matbaacı ve müdür telaş içinde, bir felakete hazırlandılar.

Documents décoratifs için afiş, 54. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

AU PARADIS DES BEBES
ETRENNES
AL' ARBRE DE NOEL
Mucha

Neyse ki yeni bir afiş sipariş etmek için zaman yoktu ve her şeyden önemlisi muhteşem Sarah afişe bayılmıştı. Mucha kuliste onu görmeye gittikten sonra şöyle dedi: "Afişim duvara asılmıştı. Sarah önünde durmuş, gözlerini ayırmadan ona bakıyordu. Beni gördüğünde gelip sarıldı. Kısacası, bir utanç kaynağı değil başarı, hem de büyük bir başarıydı."

Documents décoratifs için afiş, 27. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

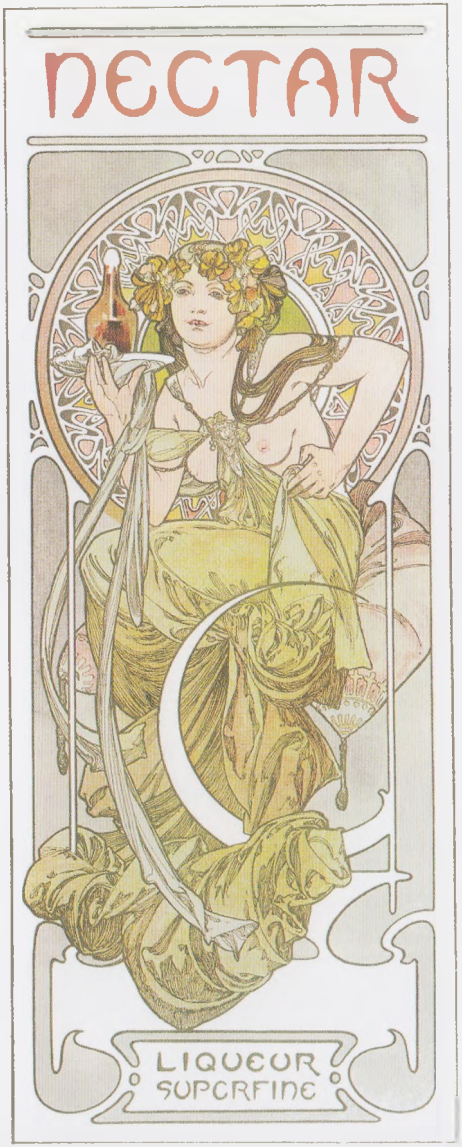

Bernhardt haklı çıktı. Afiş 1895 yılının Ocak ayında Paris'teki duvarlarda görülmeye başlandığında büyük bir heyecan yarattı. Jerome Doucet'nin *Revue Illustrée*'de yazdığı gibi "Bu afiş sayesinde Paris'te yaşayan herkes Mucha'nın adını öğrendi... Bu afiş, bu beyaz pencere, duvardaki bu mozaikler, türünün en iyi örneği. Başarısını sonuna kadar hak ediyor."

Documents décoratifs için afiş, 51. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

NECTAR
LIQUEUR
SUPERFINE

Gismonda afişi Londra'da da kullanıldı ve heykeltıraş Alfred Gilbert üzerinde derin bir etki bıraktı. O dönemde Gilbert, muazzam ve yüzyıl sonunun (fin-de-siècle) ruh haline son derece uygun olan başyapıtı, Clarence Dükü'nün Windsor Şatosu'ndaki mezar taşı üzerinde çalışıyordu. Mezarı süsleyen çok renkli, zarif bronz heykelcikler Gismonda'yı hatırlatır.

Documents décoratifs için afiş, 15. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Lemercier firması, Sarah Bernhardt için afişten 4000 kopya üretti ancak bu kopyalardan bazılarını kendileri için saklamak istediler. Bernhardt kalan 550 kopyayı da alabilmek için hukuki yollara başvurmak zorunda kaldı. Mahkeme kayıtlarına bakılırsa, Mucha ilk başyapıtının ne kadar hızlı üretildiği konusunda biraz abartılı ifadeler kullanmıştı; afiş muhtemelen Mucha'nın iddia ettiği gibi

Documents décoratifs için afiş, 55. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

ART ET DECORATION
REVUE MENSUELLE D ART MODERNE
Mucha
LIBRAIRIE CENTRALE DES BEAUX-ARTS
13 RUE LAFAYETTE PARIS.

yılbaşı arifesinde değil, yeni yılın ilk günlerinde basılmıştı. Mucha'nın hikâyesi ne kadar olağanüstü olsa da, Sarah Bernhardt'ın onu nasıl keşfettiği konusunda çok daha akıl almaz söylentiler çıktı. Bu efsanelerden biri vatansever Çek sanatçıyı çok üzmüş olmalıdır; buna göre Mucha, Macaristan turnesinde Bernhardt'ın karşısına çıkmış Çingene bir kemancıydı.

Documents décoratifs için afiş, 24. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Gismonda afişi Mucha'nın bir gecede ünlü olmasını sağlamakla kalmadı, Sarah Bernhardt için çalışmak üzere altı yıllık bir sözleşme imzalayarak maddi anlamda rahatlamasına da imkân verdi. Sonraki dört yıl boyunca *La Dame aux Camélias, Lorenzaccio, La Samaritaine, Médée, Tosca* ve *Hamlet* için çarpıcı afişler hazırladı.

Documents décoratifs için afiş, 19. levha

1902
Renkli taşbaskı, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Bernhardt, Mucha'ya aylık 3.000 frank, ayrıca her yeni afiş için de 1.500 frank ödemeyi kabul etmişti. (Jiří Mucha'ya göre, Bernhardt sadece Gismonda afişinin satışından 130.000 frank kazanmıştı.) Mucha, bu ücret karşılığında Bernhardt'ın tiyatro oyunlarının bütün görsel yapısını denetleyecek; dekor, kostüm ve aksesuar (bazı durumlarda buna mücevherler de dahildi) tasarımları yapacaktı.

Documents décoratifs için afiş, 25. levha

1902
Taşbaskı levhası, 75,5 x 45 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha'nın Bernhardt'la uzun süren işbirliği onu yakından gözlemlemesine imkân tanıdı. Böylece Mucha, sanatçıya olan bariz hayranlığını dengeleyen detaycı nesnelliğiyle dikkat çeken, uzun bir tarif yapabilmişti.

Sarah'nın dar bir alnı vardı. Bu durumdan utandığı için her zaman saçlarıyla alnını kapatmaya dikkat ederdi.

Cycles Perfecta

1902
Renkli taşbaskı, 154,6 x 104,3 cm
Richard Driehaus, Chicago

CYCLES PERFECTA
IMP. F. CHAMPENOIS, PARIS
Mucha

Asıl amacı yanaklarına ve alnına kıyasla biraz küçük olan gözlerini vurgulamaktı. Buklelerinin gölgesi, gözlerinin etrafındaki çöküklüğü kapatıyordu; ustaca birkaç maskara dokunuşu da eklenince birkaç dakika önce neredeyse ifadesiz bakan bu gözler beklenmedik bir derinlik kazandı ve olması gerektiği boyda görünmeye başladı.

Sabah Yıldızı için eskiz

1902
Kalem, lavi ve suluboya, 56 x 21 cm
Mucha Vakfı

Biraz geniş olan burnu, profilden bakıldığında fevkalade güzeldi: Burun kemiği, sanatsal bağımsızlığını ve kişiliğini güçlü bir biçimde ortaya koyuyordu. Kemerindeki ufak bir çıkıntı onun savaşçı özelliklerini gösterirken, burnunun hafifçe yukarı bakan bir uçla sona ermesi canlı bir hayal gücüne ve uçarılığına işaret ediyordu. İnce, uzun burun delikleri, az gelişmiş, dolayısıyla kolayca kontrol edilebilen kösnüllüğünün kanıtıydı.

Akşamyıldızı için eskiz

1902
Kalem, lavi ve suluboya, 56 x 21 cm
Mucha Vakfı

Mucha

Ağzı, özellikle dikkate değerdi; dudakları simetrikti ve çok güzeldi. Üstdudağında net bir oyuk vardı; dudaklarını birbirine bastırdığında neredeyse dümdüz bir çizgi haline geliyorlardı, sadece köşeleri hafifçe yukarı kıvrılıyordu. Trajik rollerde, dudaklarını saatlerce sarkıtabiliyor, böylece tamamen farklı bir kişiliği yansıtabiliyordu. Altdudağı hafifçe öne çıkıktı. Sert çenesi son derece kararlı karakterini ele veriyordu.

Ay için eskiz

1902
Kalem, lavi ve suluboya, 56 x 21 cm
Mucha Vakfı

Mucha

Güzel, uzun boynunu, özellikle de kalabalık ortamlarda, kulaklarına kadar kapalı tutmayı tercih ederdi çünkü boynundaki ince kırışıklıklar yaşını hemen ele verirdi ve bunları herhangi bir kozmetik ürünle ya da masajla ortadan kaldırmaya imkân yoktu. Ancak sahnede, yapay ışıkla ve iyi bir makyajla –özellikle ellili yaşlarında, gerçek güzelliğine kavuştuğunda– çıplak boynu ve omuzları muhteşem görünürdü.

Kutupyıldızı için eskiz

1902
Kalem, lavi ve suluboya, 56 x 21 cm
Mucha Vakfı

Mucha

Bernhardt için yaptığı işlerin başarısı sayesinde Mucha pek çok başka afiş siparişi aldı. Chéret'nin ayak izlerinden giderek, hemen tanınabilecek hayali bir kadın tipi yarattı ve sigaradan sabuna, biradan bisiklete, her şeyin ilanında bu tipi kullandı. Yarattığı tip, Chéret'nin sarışın ya da kızıl saçlı, dar korseler giymiş, kum saati vücutlu, zevk düşkünü kızlarının dünyevi neşesi; Ön-Raffaellocu tipin

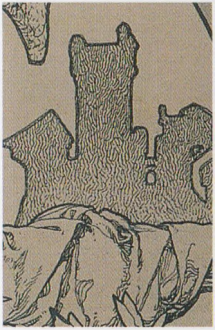
Dünya Fuarı, St. Louis (ABD)

1903
Renkli taşbaskı, 101 x 72,3 cm
Jean-Louis Lamot Koleksiyonu, Brüksel

RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
MINISTÈRE DU COMMERCE DE L'INDUSTRIE DES POSTES ET TÉLÉGRAPHES
EXPOSITION UNIVERSELLE & INTERNATIONALE
DE St LOUIS (ÉTATS-UNIS)
DU 30 AVRIL AU 30 NOVEMBRE 1904.
DE PARIS A St LOUIS
6 JOURS DE STEAMER
ET 1 JOUR DE CHEMIN DE FER
Pour renseignements et adhésions concernant la FRANCE s'adresser au Ministère du Commerce, Commissariat Général du Gouvernement Français. 101, Rue de Grenelle, PARIS, et au Comité de la Section Française à la Bourse du Commerce de PARIS.
IMPORTANCE DE L'EXPOSITION
PHILADELPHIE 1876 _ 95 HECTARES
PARIS _____ 1900 _ 135 HECTARES
CHICAGO _____ 1893 _ 240 HECTARES
St LOUIS _____ 1904 _ 500 HECTARES
Mucha
IMP. P. CHAMPENOIS - PARIS

hastalıklı zarafetiyle melankolisi ve yüzyıl sonu *femme fatale*'inin şeytani cazibesi arasında bir yerdeydi ve bu üçünden de parçalar taşıyordu.

Bunun çok güzel, tipik bir örneği Job sigaraları için yaptığı afiştir.

L'Habitation pratique (Nisan 1910, kapak)

1903
Taşbaskı, 34,3 x 31,8 cm
Victor Arwas Koleksiyonu, Londra

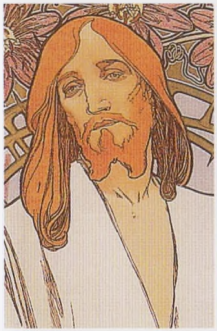
L'HABITATION PRATIQUE

LIBRAIRIE DE LA "CONSTRUCTION MODERNE"
13, Rue Bonaparte, 13 — PARIS (VIe)

ABONNEMENT : PRIX DU NUMÉRO :

FRANCE ... 25 fr. | PARIS ET DÉPARTEMENTS ... 2 fr. 50
Pour les départements : Abonnement 24 francs — Étranger, 22 francs

Saygıdeğer hiçbir kadının ortalarda sigara içerken görülemeyeceği bir dönemde, sigara içen genç bir kadın imgesi kullanmak cesaret istiyordu. 1909 kadar geç bir zamanda bile, İtalyan-Alman besteci Ermanno Wolf-Ferrari "Il Segreto di Susanna" adındaki sevimli operasında yeni evlendiği eşinden sigara içmek gibi bir kabahati olduğunu saklamaya çalışan genç bir kadının başına gelenleri anlatır.

La Passion

1904
Renkli taşbaskı, 197,5 x 71,5 cm
Jack Rennert Koleksiyonu, New York

LA PASSION
D'EDMOND HARAUCOURT
Mucha
DRAME SACRÉ
EN SIX PARTIES
MUSIQUE DE JEAN SÉBASTIEN BACH
Adaptation à l'Orchestre de M. Mrs P. L. HILLEMACHER
L. PATRIS IMPRESARIO

Job afişindeki kızın fiziksel özellikleri, sert çenesi ve gür saçları, Dante Gabriel Rossetti'nin yarattığı Ön-Raffaellocu tipi temel alır.

Her ne kadar Mucha yaptığı hırsızlığı gizlemek için görüntüyü ters çevirmiş olsa da, kızın başını yukarı kaldırmış, kendinden geçmiş gibi dudaklarını aralamış ve gözlerini yarı kapatmış hali doğrudan Rossetti'nin "Beata Beatrix" tablosundan alınmıştır.

Dostluk

1904
The New York Daily News için renkli röprodüksiyon,
48 x 33,5 cm
Mucha Vakfı

COLORED SECTION

The New York Daily News

TEN ART PAGES

NEW YORK, SUNDAY, APRIL 2, 1899.

FRIENDSHIP

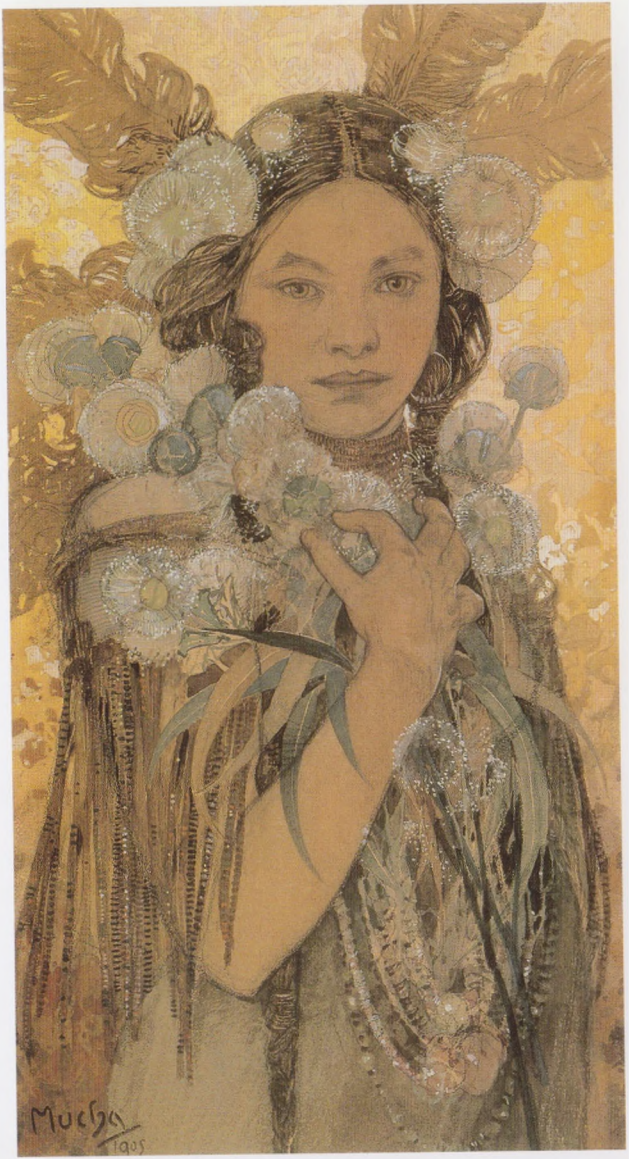

Mucha'nın, Rossetti'nin görsel "Liebestod"unu sigaradan çekilen bir nefesin verdiği anlık zevkin kutlaması haline getirişinde tatlı bir saygısızlık da vardır. Munch'un "Madonna" taşbaskısındaki (bu eser de Rossetti'nin "Beata Beatrix" resminden esinlenmiştir) orgazm, gebelik ve ölümün marazi, uğursuz birleşimiyle kıyaslandığında Job afişinin küstahlığı, kayıtsızlığı, çok daha açık görülebilir.

Çiçekler ve Tüylerle Kızılderili Kadın

1905
Mukavva üzerine kurşunkalem, suluboya ve tempera
63 x 48 cm
Západo eská Galerie, Pilsen

Mucha
1905

Job afişinin en çarpıcı özelliği, kızın dokunaçlara benzeyen saçlarının sanki canlı bir varlıkmış, uzanıp yanından geçen herhangi bir erkeğin boynuna sarılacakmış gibi görünmesidir. Mucha, 18. yüzyıl sonunda, Rossetti'nin ardından gelen ve kadın saçının erotik, tehditkâr özelliklerine hayran olan pek çok sanatçıdan biriydi.

I. Ne mutlu yumuşak huylu olanlara: Çünkü onlar yeryüzünü miras alacaklar

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

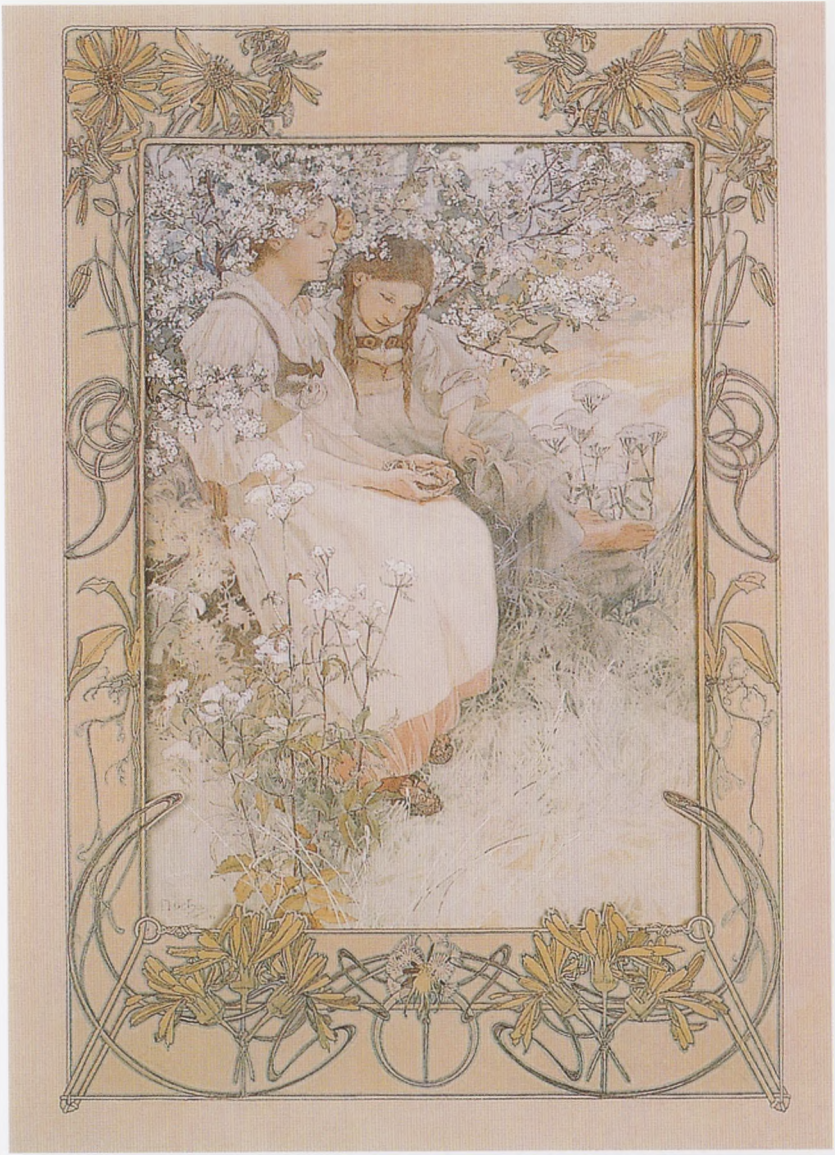

Kadın saçına karşı bu takıntılı yaklaşım, 19. yüzyılda neredeyse bir salgın haline geldi. Bunun sebeplerinden biri, saygın hanımların ortalık yerde sigara içmedikleri gibi, saçlarını açmayı da akıllarından bile geçirmemeleri, dolayısıyla erkeklerin ancak cinsel ilişki sırasında bir kadının saçlarını açık görebilmeleriydi.

II. Ne mutlu yüreği temiz olanlara: Çünkü onlar Tanrı'yı görecekler

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

Mucha'nın kadın resimlerinde, "Fatale" [ölümcül] olan açıkça görülebilir. Oğlu Jiří, Mucha'nın 18. yüzyıl sonunda yaygın olan kadın düşmanlığından –özellikle de arkadaşı August Strindberg'in fikirlerinden– etkilendiğini düşünüyordu. Jiří Mucha'ya göre, babası kadınlara karşı temkinli davranıyordu ve oğluna şu öğüdü vermişti: "Eğer bir kadın sana yaklaşırsa, onu tekmele!"

III. Ne mutlu yaslı olanlara:
Çünkü onlar teselli edilecekler

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

1890'ların sonlarında, Mucha olağanüstü keşif yeteneğini dekoratif sanatlarda harcamaktan çekinmedi. Mobilyadan çatal-bıçak takımlarına, dükkân vitrinlerinden mücevherlere, teneke bisküvi kutularına kadar her tür şeyi tasarladı. Hiçbir işi küçük görmedi. Üslubundaki organik ve kıvrımlı çizgiler, özellikle metal objelerde kendilerini gösteriyordu.

IV. Ne mutlu merhametli olanlara: Çünkü onlar merhamet bulacaklar

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

Mucha, kuyumcu George Fouquet'yle yakın bir iş ilişkisi kurdu; çoğunlukla ince, tüy gibi saçları olan tipik Mucha kızından bir parça taşıyan sayısız broş ve kolye ürettiler. Mucha/ Fouquet işbirliğinin en ünlü ürünü Sarah Bernhardt için yaptıkları bir bilezikti. Bilezik, Bernhardt'ın koluna dolanan, mücevherlerle süslü bir yılan biçimindeydi ve (Jiří Mucha'ya göre) bu tasarımın nedeni sanatçının artritli bileğini gizlemekti.

V. Ne mutlu doğruluk uğruna zulüm görenlere: Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

Bu bilezik hâlâ sapasağlam duruyor; ayrıca Mucha'nın Bernhardt'ı Medea rolünde çizdiği afişte, tam yerinde kullanılan meşum bir aksesuar olarak da görülebilir. 1900 yılında, Mucha, Fouquet'nin Rue Royale'de, Belle Époque dönemindeki zevk düşkünlüğünün başka bir mabedi olan Maxim's'in karşısındaki dükkânının vitrinini tasarladı. Mucha'nın tasarımında kıvrımlı metal, renkli camlar, nadir

VI. Ne mutlu ruhta yoksul olanlara: Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır

1906
Suluboya ve guvaş, 43,5 x 30,5 cm
Moravya Galerisi, Brno

bulunan ahşaplardan ve bronzdan yapılmış tavuskuşları, güzel kızlar, gösterişli lüksün ve hayalin "Gesamtkunstwerk"i [bütünlüklü sanat eseri] olarak bir araya gelmişti.

Mucha'nın Paris'teki kariyeri, 1900 yılındaki Exposition Universelle'in hazırlıkları sırasında çılgınca bir yoğunluğa ulaştı. Bu sergi Art Nouveau üslubunun ve otuz yıldan kısa bir süre önce Thomas Edison tarafından keşfedilen ampulün zaferine sahne oldu.

Savon Mucha

1906
Mukavva üzerine renkli taşbaskı, 41,9 x 61,2 cm
Mucha Vakfı

ORIGINAL DESIGNS
ALPHONSE MUCHA
MADE EXCLUSIVELY FOR
ARMOUR & COMPANY
SAVON MUCHA
VIOLET
LILAC
SAVON MUCHA
HELIOTROPE
SANDALWOOD
ORIGINAL DESIGNS
ALPHONSE MUCHA
MADE EXCLUSIVELY FOR
ARMOUR & COMPANY

Binlerce ampulle aydınlatılan Elektrik Sarayı, kelimenin tam anlamıyla serginin en parlak unsurlarından biriydi.

"Elektrik Perisi" olarak da bilinen Amerikalı dansçı Loie Fuller'in pavyonu da aynı şekilde dikkat çekmişti. Fuller, sahnede dans ederken sopalara bağlı tülleri peşinden sürükleyerek kıvrımlı desenler yaratmış, böylece elektrikli ışıklarla Art Nouveau'yu birleştirmeyi başarmıştı.

Jos. Triner's Angelica Bitter Tonic

1907
Renkli taşbaskı, 37,5 x 32,4 cm
Robert Allan Haas Koleksiyonu, Kansas City

Mucha
JOS. TRINER'S
ANGELICA
BITTER TONIC
616-622 SO. ASHLAND AVE. CHICAGO

Kısa süre sonra, elektrikli ampullerin sıradanlaşacağından korkup Marie Curie'den kendisini radyoaktif hale getirmesini istedi; böylece kabloların ve prizlerin yardımı olmadan karanlıkta parlayabilecekti. Loie Fuller, Raoul Larche'ın zarif Art Nouveau lambalarıyla ve Toulouse-Lautrec'in biraz alaycı taşbaskılarıyla ölümsüzleşmişti.

Noel Esini, Burr McIntosh Monthly

1907
Renkli taşbaskı, 33,5 x 23 cm
Robert Allan Haas Koleksiyonu, Kansas City

Vol. XV
No. 57
CHRISTMAS NUMBER, 1907
Price, 50 Cents
Yearly Subscription, $5.00
The
BURR McINTOSH
MONTHLY.
Mucha
4 West 22d Street
BURR PUBLISHING CO.
New York City

Folies Bergère'deki gösterisinin afişleri için, bu göreve çok daha uygun olan Mucha'ya değil Cheret'ye gitmeyi tercih etti. Zaten Mucha'nın da o dönemde işleri başından aşkındı. Avusturya hükümeti, İmparator Franz Josef'in Paris'te yaşayan en ünlü vatandaşının saygınlığından faydalanmaya niyetliydi.

Gazetecilik ve Edebiyat, The Literary Digest

1907
Renkli taşbaskı, 30,4 x 22,8 cm
Robert Allan Haas Koleksiyonu, Kansas City

The Literary Digest

(Title Reg. U. S. Pat. Off.)

PUBLIC OPINION (New York) combined with THE LITERARY DIGEST

FUNK & WAGNALLS COMPANY, Publishers

New York and London

Vol. XXXVI., No. 23. Whole No. 926 NEW YORK, JUNE 6, 1908 Price 10 Cents

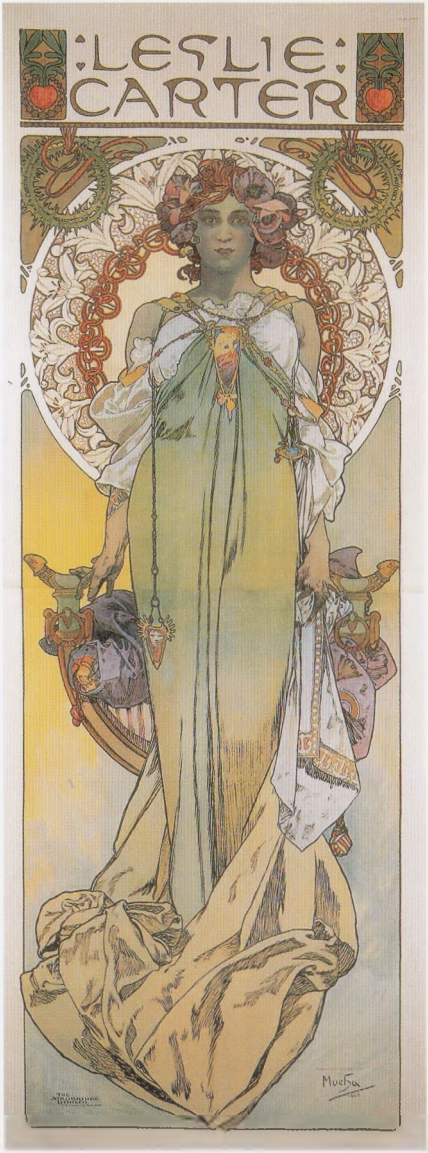

Mucha, Avusturya pavyonunda yer alacak resimleri seçmekle görevlendirildi (eserler arasında Klimt'in Viyana Üniversitesi için yaptığı tartışmalı tavan resimleri de vardı).

Ayrıca kısa süre önce eklenmiş olan Bosna-Hersek eyaletlerinin pavyonunu da tasarlaması istendi. Mucha bu projeyi kabul ettiğinde kardeş Slav halkları üzerindeki Habsburg zulmüyle işbirliği yapmakla suçlanabilirdi ama kendisi durumu çok farklı görüyordu.

Leslie Carter

1908
Renkli taşbaskı, 209,5 x 78,2 cm
Mucha Vakfı

:LESLIE:
CARTER
MUCHA

"Bir kez daha tarihi resimler yapıyordum ama bu sefer konu Almanya değil, kardeş Slav halkıydı. Bu halkın tarihindeki şeref dolu ve trajik olayları resmederken kendi ülkemin ve bütün Slavların sevinçlerini, acılarını düşündüm. Böylece, daha güney Slav duvar resimlerini tamamlamadan gelecekte yapacağım büyük esere, 'Slav Destanı'na, karar vermiştim. Bu

Jeanne d'Arc rolünde Maude Adams'ın portresi

1908
Tuval üzerine yağlıboya, 208,9 x 76,2 cm
The Metropolitan Museum of Art, New York

MAUDE ADAMS
as JOAN of ARC

eserin açık idealleri ve önemli uyarılarıyla, bütün insanların ruhunu aydınlatacak büyük, parlak bir ışık olacağını biliyordum."

Avusturya hükümeti için yaptığı işlere ek olarak, Mucha parfümcü Houbigant'ın vitrini için tasarımlar yaptı; farklı türlerde verdiği eserleri, serginin çeşitli bölümlerinde yer aldı.

Moravya Öğretmenler Korosu

1911
Renkli taşbaskı, 106 x 77 cm
Mucha Müzesi, Prag

PĚVECKÉ SDRUŽENÍ UČITELŮ MORAVSKÝCH
V neděli 19. listopadu 1911
2 KONCERTY
V neděli 19. listopadu 1911
Pěveckého sdružení učitelů moravských v Brně.
Dirigent: profesor F. Vach.
POŘAD:
POŘAD:

Ayrıca devasa kadın figürleriyle donatılmış olan korkunç "Erkek Pavyonu" için de tasarımlar yaptı; "Mucha Kadınları Pavyonu" Paris'in asıl simgesi olarak Eiffel Kulesi'nin yerini alması düşünülen bu pavyona daha uygun bir isim olurdu. Bu son proje bir sonuca ulaşamasa da, Mucha'nın en büyük zaferi sayılabilir.

Prenses Sümbül

1911
Renkli taşbaskı, 125 x 83,5 cm
Mucha Müzesi, Prag

PRINCEZNA HYACINTA
Mucha

Ancak geri dönüp baktığında, Mucha şunları söylemişti: "O muhteşem günlere takılıp kalamam. Dünya Fuarı'nın adı geçtiğinde benim tek hatırladığım şey yorgunluk, bitkinlik..."

Art Nouveau, 1900 yılında doruk noktasına ulaştıktan sonra modası hızla geçmeye başladı. Torino'da, 1902'de yapılan bir sonraki uluslararası sergide bir tepkinin oluştuğu açıkça görülebiliyordu.

Hearst's International (Aralık 1921, kapak)

1921
Renkli baskı, 33 x 24 cm
Robert Allan Haas, Koleksiyonu Kansas City

HEARST'S
INTERNATIONAL
For December
35 Cents
Mucha

Art Nouveau, kendisinden önce gelen Art Deco akımından farklı olarak, ucuz taklitlere ve seri üretime izin vermeyen, şaşaalı ve seçkinci bir üsluptu. Art Nouveau'nun gerilemesinin tohumları 1900'ün başarısıyla atılmıştı.

Mucha'nın üslubu, onun kadar yetenekli olmayanlar tarafından da kolayca taklit edilebilecek bir formül içeriyordu ama ortaya çıkan sonuçlar çok hoş değildi.

Hearst's International (Ocak 1922, kapak)

1921
Renkli baskı, 33 x 24 cm
Robert Allan Haas Koleksiyonu, Kansas City

HEARST'S
NATIONAL
For
January
35 Cents
Mucha

Mucha, "Documents Décoratifs" adında, dekoratif tasarımlar ve motifler içeren bir resimli kitap yayımlayarak kendi üslubunun popülerleşmesine ve basitleşmesine katkıda bulundu. Kendisinin de biraz safça söylediği gibi, "Girişimci yayıncılar bu eseri neredeyse Avrupa'daki bütün ülkelerde okullara, kütüphanelere sattılar ve böylece sanata ve zanaata estetik değer kazandıracak bir katkıda bulundular."

Zdeňka Černý, the Greatest Bohemian Violoncellist

1913
Renkli taşbaskı, 189 x 110 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha
ZDEŇKA
ČERNÝ
THE
GREATEST BOHEMIAN
VIOLONCELLIST

Bu durumun sonucu, tahmin edilebileceği gibi, bir fikir hırsızlığı salgınıydı. Dünya Sergisi sırasında, Mucha, eserlerinin taklitlerini ortadan kaldırmak için çok zaman harcamıştı. "Benim sanatım çok popülerdi; 'Mucha tarzı' olarak fabrikalara, atölyelere girmişti ve orijinal tasarımlar taklit edilmesin diye sergideki eserler sürekli ortadan kaldırılıyordu."

10 Çek Cumhuriyeti Korunası değerinde banknot

1920
8,6 x 11,5 cm
Mucha Müzesi, Prag

10
NÁRODNÁ BANKA ČESKOSLOVENSKÁ
DESAŤ KORUN
ДЕСЯТЬ КОРОНЬ · ZEHN KRONEN · TÍZ KORONA

1906 yılına gelindiğinde, sanatçı Paris gibi modayı yakından takip eden bir şehirde "Mucha tarzı"nın artık rağbet görmediğinin farkında olmalıydı. Bir sene önce, Fovistler Güz Salonu'nda [Salon d'Automne] Mucha'nın afişlerinin eski ve demode görünmesine neden olan kaba ve sert bir üslupla Paris'in sanat dünyasına bomba gibi düşmüşlerdi. Ertesi yıl, Picasso modern sanatın temel taşlarından biri olan, devrim niteliğindeki tablosu "Avignonlu Kadınlar"ı yapacaktı.

Mucha Sergisi, Brooklyn Müzesi
(afiş için çizim)

1921
Kâğıt üzerine suluboya, 116 x 70 cm
Mucha Müzesi, Prag

MUCHA
EXHIBITION
BROOKLYN
MUSEUM
JAN. FEB. 1921

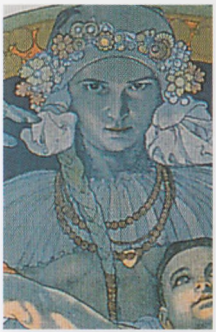

Kübizm ufukta kendisini gösteriyordu. Gelecekçilik de, "Mehtabı Öldür" sloganıyla ve fin-de-siècle'yi temsil eden her şeye duyduğu nefretle, yaklaşıyordu. Mucha'nın Paris'ten ayrılma zamanı gelmişti. Para getirecek portre siparişleri alabileceğini ve öğretmenlik yapabileceğini umarak Amerika'ya gitti. Mucha'nın Amerika'da geçirdiği yılların, Birinci Dünya Savaşı'nın hemen öncesine kadar profesyonel ve sanatsal anlamda pek tatmin edici olduğu söylenemez.

Çekoslovak Genç Hıristiyan Kadınlar Birliği için eskiz

1922
Kurşunkalem ve suluboya, 30 x 19 cm
Mucha Vakfı

Y·W·C·A·

Slav Destanı'ndaki büyük tabloları yapma isteği her zaman aklının bir köşesindeydi. 1913 yılında memleketine temelli olarak dönünce kariyerinin kalan yıllarını bu projeye vakfetti. Vatansever resimler, ender olarak iyi resimlerdir. Mucha'nın Slav tabloları da kötü değildir –Mucha kötü resim yapmayacak kadar başarılı bir ressamdı– ama bu resimlerin özgünlükten uzak olduğu söylenebilir.

Sekizinci Sokol Festivali

1925
Renkli taşbaskı, 123 x 82,7 cm
Mucha Müzesi, Prag

Mucha

Konuyu uygun bir şekilde değiştirseniz, bu tablolar Avrupa'nın herhangi bir yerinden gelen, akademik eğitim almış, vatansever bir ressama ait olabilirler. Mucha, Paris dönemi afişlerini tasarlarken oluşturduğu son derece kişisel üslubun, bütün kozmopolit kökenine rağmen, tarif edilemez olsa da, şüphe götürmeyen bir Slav etkisi taşıması ironik bir durumdur. Ancak 1920'lerin ortalarında, tekrar tasarımcı ve illüstratör olarak eski işini yapmak zorunda kaldığında, çokça kullandığı

Slav Destanı Sergisi için afiş

1928
Renkli taşbaskı, 184 x 81 cm
Mucha Müzesi, Prag

„SLOVANSKÁ EPOPEJ"
HISTORIE SLOVANSTVA V OBRAZECH
ALFONSE MUCHY
VYSTAVENO OD 1. ČERVNA DO 30. ZÁŘÍ 1930
VE VELKÉ DVORANĚ VÝSTAVNÍHO PALÁCE
V BRNĚ
POD PROTEKTORÁTEM
MĚSTSKÉ RADY BRNĚNSKÉ
DENNĚ OTEVŘENO OD 8.—18. HOD.

kıvrımlar biraz azalmış olsa da Art Nouveau üslubuna geri dönebildi. Mucha, 1939 yılında, halkı tarihindeki en karanlık dönemi yaşarken hayata veda etti. Altı yıl sürecek Nazi zorbalığının ve onyıllarca devam edecek Sovyetler kontrolündeki komünizmin arifesindelerdi. Ancak Mucha bir şeyden hiçbir zaman şüphe etmedi: Dünyaya bunca güzellik sunmuş Çek halkının boyun eğmez ruhu, tıpkı ezilmiş çimenler gibi tekrar ayağa kalkacaktı.

50 Çek Cumhuriyeti Korunası
değerinde banknot

1931
8 x 16 cm
Mucha Müzesi, Prag

50
PATDESIAT KORUN CESKOSLOVENSKYCH
50
50
PADESÁT KORUN ČESKOSLOVENSKÝCH
50
50
FUNFZIG KC OTVEN Kc
50
50
50

RESİMLERİN LİSTESİ

10 Çek Cumhuriyeti Korunası değerinde banknot, 1920 237

50 Çek Cumhuriyeti Korunası değerinde banknot, 1931 247

A

Akşam Düşü (Günün Bölümleri Serisinden), 1899 119

Akşamyıldızı için eskiz, 1902 187

Amen (Le Pater'den alıntı), 1899 107

Au Quartier Latin (kapak), 1900 131

Ay için eskiz, 1902 189

Ayıpençesi, 1902 151

Aylar, 1899 109

B

Bahar, 1896 25

Bières de la Meuse, 1897 47

Biscuits Champagne Lefèvre-Utile, 1896 15

C / Ç

Cassan Fils, 1896 17

Chansons d'aïeules için kapak, 1897 55

Cocorico (Aralık kapak), 1898 91
Cocorico (Şubat kapak), 1899 129
Cycles Perfecta, 1902 183
Çekoslovak Genç Hıristiyan Kadınlar Birliği için eskiz, 1922 241
Çiçek, 1897 37
Çiçekler ve Tüylerle Kızılderili Kadın, 1905 201
Çiçeklerin Dili, yak. 1900 133
Çuhaçiçeği, 1899 99

D

Dans için eskiz, 1898 77
Dans (Sanat Dalları Serisinden), 1898 79
Defne, 1901 147
Documents décoratifs için afiş, 2. levha, 1902 159
Documents décoratifs için afiş, 10. levha, 1902 155
Documents décoratifs için afiş, 11. levha, 1902 157
Documents décoratifs için afiş, 14. levha, 1902 164
Documents décoratifs için afiş, 15. levha, 1902 172
Documents décoratifs için afiş, 19. levha, 1902 179
Documents décoratifs için afiş, 24. levha, 1902 177

Documents décoratifs, 25. levha, 1902 181
Documents décoratifs, 27. levha, 1902 169
Documents décoratifs, 45. levha, 1902 153
Documents décoratifs, 46. levha, 1902 161
Documents décoratifs, 50. levha, 1902 163
Documents décoratifs, 51. levha, 1902 171
Documents décoratifs, 54. levha, 1902 167
Documents décoratifs, 55. levha, 1902 175
Doğa, 1899-1900 135
Dostluk, 1904 199
Dünya Fuarı, St. Louis (ABD), 1903 193
Düş, 1897 59

E

Esmer, 1897 49

F

Falezlerdeki Funda, 1902 149

G

Gazetecilik ve Edebiyat, The Literary Digest, 1907 221
Gece Dinlenmesi (Günün Bölümleri serisinden), 1889 121
Genç Kadın Büstü, 1900 139

Gismonda, 1894 9
Gül (Dört Çiçek serisinden), 1898 61
Günün Aydınlığı (Günün Bölümleri serisinden), 1899 117
Güz, 1896 29

H

Hamlet, 1899 123
Haziran Kapağı, 1899 103
Hearst's International (Aralık 1921 kapak), 1921 231
Hearst's International (Ocak 1922 kapak), 1921 233

J

Jeanne d'Arc rolünde Maude Adams'ın portresi, 1908 225
"Job" sigara kâğıdı için afiş, 1898 21
"Job" sigara kâğıdı için afiş, 1898 85
Jos. Triner's Angelica Bitter Tonic, 1907 217
Journée Sarah (La Plume), 1896 13

K

Kadın ve Gelincikler, 1898 89
Karanfil (Dört Çiçek serisinden), 1898 67
Kış, 1896 31
Kutupyıldızı için eskiz, 1902 191

L

L'Habitation pratique (Nisan 1910, kapak), 1903 195

La Dame aux Camélias, 1896 11

La Passion, 1904 197

La Plume, 1897 53

Le Pater, 1899 105

Leslie Carter, 1908 223

M

Médée, 1898 87

Meyve, 1897 39

Moët Chandon – Champagne White Star, 1899 125

Moët Chandon – Dry Impérial, 1899 127

Monaco • Monte-Carlo, 1897 43

Moravya Öğretmenler Korosu, 1911 227

Mucha Sergisi, Brooklyn Müzesi (afiş için çizim), 1921 239

Müzik için eskiz, 1898 81

Müzik (Sanat Dalları serisinden), 1898 83

N

Ne mutlu doğruluk uğruna zulüm görenlere:

Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır, 1906 211

Ne mutlu merhametli olanlara: Çünkü onlar merhamet bulacaklar, 1906 209

Ne mutlu ruhta yoksul olanlara: Çünkü Göklerin Egemenliği onlarındır, 1906 213
Ne mutlu yaslı olanlara: Çünkü onlar teselli edilecekler, 1906 207
Ne mutlu yumuşak huylu olanlara: Çünkü onlar yeryüzünü miras alacaklar, 1906 203
Ne mutlu yüreği temiz olanlara: Çünkü onlar Tanrı'yı görecekler, 1906 205
Noel Esini, Burr McIntosh Monthly, 1907 219

O

Otoportre, 1899 19

P

Paris'in sembolünü taşıyan dekoratif tabak, 1897 57
Prenses Sümbül, 1911 229

R

Resim için eskiz, 1898 69
Resim (Sanat Dalları serisinden), 1898 71
Restaurant du Pavillon Bosniaque'ın menüsü, 1899 95
Rüzgâra Kapılan Gençlik, 1899 113

S/Ş

Sabah Yıldızı için eskiz, 1902 185
Sabahın Uyanışı (Günün Bölümleri serisinden), 1899 115
Salon des Cent: Hall de la Plume'daki serginin afişi, 1896 23

Salon des Cent: Mucha'nın eserleri sergisinin afişi, 1897 45
Sarışın, 1897 51
Sarmaşık, 1901 145
Savon Mucha, 1906 215
Sekizinci Sokol Festivali, 1925 243
Serginin resmi yemeği için hazırlanan menü, Paris, 1900 137
Slav Destanı Sergisi için afiş, 1928 245
Süsen (Dört Çiçek serisinden), 1898 65
Şiir için eskiz, 1898 73
Şiir (Sanat Dalları serisinden), 1898 75
Şubat, 1899 111

T

Tahıl Tarlasındaki Kır Çiçekli Kız, 1897-1900 97
Topaz, 1900 141
Tüy Kalem, 1899 101

V

Vin des Incas, 1897-1899 41

W

Weiner Chic (Ocak, kapak), 1898 93

Y

Yakut (Değerli Taşlar serisinden), 1900 143
Yaz, 1896 27

Z

Zambak (Dört Çiçek serisinden), 1898 63
Zdeňka Černý, the Greatest Bohemian Violoncellist, 1913 235
Zodyak için eskiz, 1896 33
Zodyak, 1896 35